

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO MIASTA JANOWA LUBELSKIEGO
„STARE CENTRUM”

Sporządzający:

Burmistrz Janowa Lubelskiego

Opracowanie:

„KANON” MGR INŻ. ARCH. GRZEGORZ CHOJNACKI

Ul. Nadarzyńska 56

08-805 Otrębusy

Zespół w składzie:

dr inż. arch. krajobraz Małgorzata Kosewska

mgr inż. Inga Hutkowska

Styczeń 2015

SPIS TREŚCI

1. WIADOMOŚCI OGÓLNE.....	3
1.1. Wstęp.....	3
1.2. ZAKRES PROGNOZY	3
2. POWIĄZANIE PROJEKTU PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI	5
3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	6
5. STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO REJONU OBJĘTEGO PROJEKTEM PLANU	7
5.1. Geomorfologia i hipsometria	7
5.2. Warunki geologiczno inżynierskie.....	8
5.3. Gleby i surowce mineralne	8
5.4. Wody powierzchniowe i podziemne.....	10
5.5. Stan atmosfery.....	13
5.6. Warunki klimatyczne	15
5.7. Fauna.....	16
5.8. Flora	17
5.9. Formy ochrony przyrody	19
5.10. Klimat akustyczny i promieniowanie elektromagnetyczne	24
5.11. Walory krajobrazowe	25
5.12. Walory i wartości kulturowe	26
5.13. Istniejące zagrożenia dla stanu i funkcjonowania środowiska oraz problemy ochrony środowiska	27
6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU	28
7. PRZEWIDYWANE SKUTKI WPLYWU USTALEŃ PLANU NA ŚRODOWISKO	31
7.1 WPLYW NA WARUNKI ŻYCIA I ZDROWIE LUDZI	31
7.2. Wpływ na bioróżnorodność.....	34
7.3. Wpływ na florę.....	35
7.4. Wpływ na faunę.....	37
7.5. Wpływ na powierzchnię ziemi i gleby	38
7.6. Wpływ na środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne.....	40
7.7. Wpływ na atmosferę i warunki wymiany powietrza.....	42
7.8. Wpływ na klimat akustyczny	43
7.9. WPLYW NA KRAJOBRAZ	44
7.10. Wpływ na obiekty i obszary objęte ochroną prawną	46
7.11. ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE	48
7.12. ZAGROŻENIE PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM.....	49
7.13. GOSPODARKA ODPADAMI	50
7.14 RYZYKO WYSTĄPIENIA AWARII PRZEMYSŁOWYCH I NADZWYCZAJNYCH ZAGROŻEŃ	51
8. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	52
9. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ZAPOBIEGAJĄCYCH, OGRANICZAJĄCYCH POTENCJALNE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	52
10. ZGODNOŚĆ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI KSZTAŁTUJĄCYMI PRZESTRZEŃ GMINY	53
11. WNIOSKI I PODSUMOWANIE PROGNOZY	53
11. STRESZCZENIE	55

1. WIADOMOŚCI OGÓLNE

1.1. WSTĘP

Zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2008 nr 199 poz. 1227 z p. zm.) wymagane jest przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku opracowywania nowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz przeprowadzania ich zmian.

Prognoza pozwala na zidentyfikowanie wpływów środowiskowych, które mogą powstać na skutek realizacji ustaleń projektu planu oraz jest podstawą do określenia działań mających na celu ograniczenie ewentualnych negatywnych skutków. Analiza ustaleń dokumentów planistycznych na etapie ich powstawania jest zgodna z zasadą eliminacji zagrożeń u źródła, co przynosi pozytywne efekty społeczne, gospodarcze, ekonomiczne, a przede wszystkim środowiskowe.

1.2. ZAKRES PROGNOZY

Zakres przedmiotowy

Zakres prognozy określa art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2008 nr 199 poz. 1227 z p. zm.)

Zgodnie z art. 57 ust. 2 oraz art. 58 ust. 3 zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko ustaleń planu miejscowego uzgadnia regionalny dyrektor ochrony środowiska oraz państwowy inspektor sanitarny.

Zakres powierzchniowy

W niniejszej prognozie dokonuje się oceny oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Janów Lubelski „Stare Centrum” o powierzchni około 171 ha wraz z obszarem pozostającym w zasięgu oddziaływań wynikających z realizacji postanowień planu.

1.3 METODYKA

Szkielet metodyki prognozy wyznaczony jest przez *Ustawę z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 z p. zm.). Zgodnie z ustawą dokonuje się oceny wpływu ustaleń projektu miejscowego planu na poszczególne komponenty środowiska oraz uwzględnia zależności pomiędzy jego poszczególnymi elementami. W trakcie pracy przyjmuje się, że przyjęte zapisy planu zostaną w pełni zrealizowane. Oznacza to z jednej strony maksymalizację oddziaływań powstałych na skutek realizacji planu - tych negatywnych i pozytywnych, a z drugiej realizację wszystkich ustaleń dotyczących ochrony środowiska. Ocena możliwości wystąpienia danych skutków dokonywana jest na podstawie aktualnego stanu środowiska i planowanych zmian w zagospodarowaniu, proponowane formy użytkowania determinują, bowiem siłę oraz skalę oddziaływania na środowisko. Istotnym jest przeprowadzenie analizy wpływów środowiskowych, wywołanych realizacją ustaleń planu, na tereny znajdujące się w granicach opracowania oraz jego otoczenie, ze szczególnym uwzględnieniem wszystkich form ochrony przyrody. Końcowym etapem opracowania jest sformułowanie wniosków i ustalenie ewentualnych zmian, których wprowadzenie do projektu planu może skutkować zmniejszeniem presji.

Z uwagi na fakt, że plan zagospodarowania przestrzennego stanowi zespół zasad i wytycznych do zagospodarowania przestrzeni (nie stanowi natomiast pełnego i docelowego obrazu poszczególnych inwestycji) w prognozie dokonuje się przede wszystkim diagnozy prawdopodobnych, głównych zmian w środowisku, opierając się na analogii zachodzących przeobrażeń w środowisku. Przewidzenie wszystkich skutków realizacji planu jest w praktyce niemożliwe. Można natomiast z pewnym przybliżeniem wskazać siłę oddziaływania zaproponowanych rozwiązań przestrzennych w odniesieniu do poszczególnych terenów funkcjonalnych. Wskazanie to opiera się głównie na sile presji zaproponowanej, lub już istniejącej i usankcjonowanej przez plan, formy użytkowania terenu. Rodzaj zagospodarowania jest czynnikiem determinującym największe przekształcenia środowiska.

W trakcie sporządzania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko wykorzystano następujące metody i techniki:

- analiza istniejących opracowań literaturowych i kartograficznych;
- diagnoza i ocena stanu środowiska przyrodniczego na podstawie zebranych danych i wizji terenowych;
- identyfikacja zagrożeń środowiska przyrodniczego;
- analogii środowiskowych (przy założeniu – stałości praw przyrody).

1.4. MATERIAŁY WEJŚCIOWE

Prognoza oddziaływania na środowisko wymaga rozpoznania terenu pod względem istniejących form zagospodarowania, stanu środowiska oraz występujących presji środowiskowych

Poniżej przedstawiono dokumenty i opracowania wykorzystywane w trakcie prac nad niniejszą prognozą, należy tu zaznaczyć że nie uwzględniają one bogatej literatury dotyczącej poszczególnych zagadnień środowiskowych:

- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Janów Lubelski, J. Babuchowski, Lublin 2010 r.,
- Raport o stanie środowiska województwa lubelskiego w 2011 roku, Inspekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Lublin 2012 r.,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Warszawa 2011 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Janów Lubelskie uchwalonego przez Radę Miejską w Janowie Lubelskim uchwałą Nr XXX/150/01 z dnia 27 czerwca 2001 r., wraz ze zmianą uchwaloną przez Radę Miejską w Janowie Lubelskim uchwałą Nr XXXVIII/247/09 z dnia 24 lipca 2009 r.
- Strategia rozwoju lokalnego gminy Janów Lubelski na lata 2008-2015, Janów Lubelski 2007r.
- Program ochrony środowiska dla gminy Janów Lubelski, Janów Lubelski, 2004 r.,
- Program ochrony środowiska dla powiatu Janowskiego, Janów Lubelski, 2003 r.,
- Plan gospodarki odpadami dla gminy Janów Lubelski, Janów Lubelski, 2004 r.,
- Sprawozdanie z wykonania rocznego programu działania zespołu lubelskich parków krajobrazowych za 2011 r.
- Statystyczne Vademecum Samorządowca Gmina miejsko-wiejska Janów Lubelski, 2012 r.,
- Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów województwo lubelskie. Hydrogeotechnika Sp. z o.o. 2012 r.

2. POWIĄZANIE PROJEKTU PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. DOKUMENTY STANOWIĄCE PODSTAWĘ DO SPORZĄDZANIA PROJEKTU PLANU

Projekt planu opracowano na mocy uchwały nr XVII/95/12 Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim z dnia 27 stycznia 2012 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Janowa Lubelskiego - "Stare Centrum".

Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz. 647 z późn. zm.) plany miejscowe nie mogą naruszać ustaleń studium. Studium jest dokumentem określającym politykę przestrzenną miasta i zawiera podstawowe wytyczne do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Podstawowym dokumentem do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania na terenie miasta Janów Lubelski jest „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Janów Lubelski”, uchwalonego przez Radę Miejską w Janowie Lubelskim uchwałą Nr XXX/150/01 z dnia 27 czerwca 2001 r., wraz ze zmianą uchwaloną przez Radę Miejską w Janowie Lubelskim uchwałą Nr XXXVIII/247/09 z dnia 24 lipca 2009 r. oraz uchwałą Nr XLVII/303/14 z dnia 25 września 2014 r.. W Studium obszar planu został predestynowany do rozwoju funkcji śródmiejskich, jako mozaika funkcji usługowych i mieszkaniowych z zachowaniem charakteru miasta oraz zabytkowego układu urbanistycznego.

Na potrzeby zmiany planów miasta i gminy, w tym Miejsowego planu zagospodarowania terenu „Stare Centrum” w Janowie Lubelskim w latach 2009-2010 sporządzono opracowanie ekofizjograficzne. W ramach opracowania przeprowadzono analizę i ocenę stanu, zasobów i funkcjonowania środowiska. Ponadto dokonano oceny odporności i zagrożeń środowiska oraz wskazano predyspozycje do przeznaczenia terenu, z uwzględnieniem uwarunkowań fizjograficznych terenu opracowania i jego najbliższego sąsiedztwa.

Projekt planu jest powiązany z opracowaniem ekofizjograficznym poprzez uwzględnienie uwarunkowań wynikających ze stanu środowiska oraz wykorzystanie podstawowych wytycznych w odniesieniu do zagospodarowania rejonu opracowania.

2. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ SPOSOBY, W JAKICH ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE W PROJEKCIE PLANU

Projekt planu miejscowego jest powiązany z zapisami programów i planów, takich jak:

- Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego; (Uchwalony Uchwałą nr XLV/597/02 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 29 lipca 2002 r.),
- Program ochrony środowiska województwa lubelskiego na lata 2008-2011 z perspektywą do 2015 r.
- Rozporządzeniem Nr 12 Wojewody Lubelskiego z dnia 5 maja 2005 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie”
- Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006-2020 (Uchwała Sejmiku Woj. Lubelskiego Nr XXXVI/530/05 z dn. 04.11.05 r.)

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Janów Lubelskie uchwalonego przez Radę Miejską w Janowie Lubelskim uchwałą Nr XXX/150/01 z dnia 27 czerwca 2001 r., wraz ze zmianą uchwaloną przez Radę Miejską w Janowie Lubelskim uchwałą Nr XXXVIII/247/09 z dnia 24 lipca 2009 r.
- Strategia rozwoju lokalnego gminy Janów Lubelski na lata 2008-2015, Janów Lubelski 2007r.
- Program ochrony środowiska dla gminy Janów Lubelski, Janów Lubelski, 2004 r.,
- Program ochrony środowiska dla powiatu Janowskiego, Janów Lubelski, 2003 r.,
- Plan gospodarki odpadami dla gminy Janów Lubelski, Janów Lubelski, 2004 r.,

W projekcie planu zostały uwzględnione zapisy w odniesieniu do celów i zadań ochrony środowiska w zakresie: poprawy klimatu akustycznego aglomeracji, poprawy jakości powietrza atmosferycznego, gospodarki odpadami, ochrony przed hałasem. Ponadto projekt planu jest zgodny ze „Studium...” w zakresie ochrony środowiska.

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Ze względu na charakter i skalę zmian, jakie niesie ze sobą realizacja planu nie przewiduje się konieczności dokonywania szczególnej analizy skutków postanowień przedmiotowego dokumentu. Oddziaływanie na środowisko, nawet przy realizacji wszystkich zapisów planu w stu procentach, nie powinno zmienić się na tyle silnie by konieczne było wprowadzenie zupełnie nowych narzędzi i metod obserwacji środowiska.

Metodą analizy i oceny skutków realizacji postanowień planu jest m.in. ocena aktualności studiów i planów, sporządzana przez burmistrza Janowa Lubelskiego wynikająca z zapisów *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z p. zm.). Ocenę aktualności studium i planów sporządza się co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady, a co za tym idzie z tą samą częstotliwością konieczne jest przeprowadzenie analizy i oceny wpływów realizacji postanowień planu na środowisko przyrodnicze, kulturowe i ludzi. W trakcie wykonywania takiej analizy szczególną uwagę należy zwrócić na stopień realizacji zapisów planu z zakresu infrastruktury, w tym głównie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, której budowa lub rozbudowa przyczynia się do polepszania stanu środowiska wodno-gruntowego.

Dodatkowym instrumentem analizy skutków realizacji projektowanego dokumentu jest monitoring środowiska prowadzony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Organ ten wykonuje zadania wynikające z Państwowego Programu Monitoringu Środowiska. Raporty z oceny stanu i funkcjonowania środowiska wraz z informacjami na temat uciążliwości jak: hałas i odpady są wymiernym odzwierciedleniem zmian zachodzących na przestrzeni gminy na skutek wprowadzonego dokumentu planistycznego. Cykliczność prowadzonych badań pomiarowych i publikacja raportów jest gwarancją stałego dopływu danych nie tylko na temat zmieniającej się jakości środowiska naturalnego ale i spełnienia zapisów planu w odniesieniu do gospodarki odpadami, wprowadzanej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Ponadto zmiany jakości środowiska naturalnego oraz funkcjonowania obszarów chronionych wraz z ich najbliższym sąsiedztwem są rejestrowane podczas monitoringu terenów sieci Natura 2000.

5. STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO REJONU OBJĘTEGO PROJEKTEM PLANU

5.1. Geomorfologia i hipsometria

Miasto leży na styku wielkich prowincji tektonicznych: platformy waryscyjskiej (paleozoicznej platformy zachodnioeuropejskiej o złożonej budowie wewnętrznej) i Karpat. Głównym elementem strukturalnym w rejonie miasta jest strefa uskokowa o orientacji NW-SE Ursynów-Kazimierz-Wysokie. Na granicy platformy wytworzyło się synklinorium brzeżne zwane Niecką Lubelską lub Niecką Laramijską, w zasięgu którego znajduje się północna i centralna część miasta. Południowa granica Niecki, w rzeźbie terenu zaznaczona progowo (jest to południowa krawędź Roztocza).

Skrajnie południową część obszaru administracyjnego miasta zajmuje Zapadlisko przedkarpackie, związane z trzeciorzędową ewolucją Karpat. Miąższość wypełniających zapadlisko osadów mioceńskich u podnóża strefy dyslokacyjnej wynosi kilkaset metrów i stopniowo zwiększa się w kierunku nasunięcia Karpat. Osady czwartorzędowe osiągają miąższość 30 m. Są to głównie osady piaszczysto-gliniaste pochodzące z okresu zlodowacenia południowopolskiego, fluwialne i eoliczne. Obszar ten odznacza się tendencją do obniżania.

Janów Lubelski znajduje się na pograniczu dwóch makroregionów geomorfologicznych: Wyżyny Lubelskiej i Kotliny Sandomierskiej. Północna i środkowa część miasta, a więc również obszar opracowania, położone są na obrzeżu mezoregionu fizycznogeograficznego – Wzniesień Urzędowskich. Tę część można traktować jako strefę przykrawędziową Roztocza. Obniża się ona schodowo ku Równinie Biłgorajskiej (subregionu Kotliny Sandomierskiej) i jest w mieście wyraźnie ograniczona przez stromą krawędź. Ta część jest wyraźnie nachylona w kierunku SW, natomiast wyraźna krawędź

Na południe i południowy zachód od krawędzi rozpościera się piaszczysta Równina Biłgorajska. Jest to rozległa forma akumulacji rzecznej w typie plejstocenijskiej równiny terasowej. Dla jej krajobrazu naturalnego charakterystyczne są terasy wodnolodowcowe i rzeczne z okresu zlodowaceń środkowopolskich i północnopolskich, oddzielone od siebie mniej lub bardziej czytelnymi krawędziami. Bardziej wyraźne krawędzie, o wysokościach do 3 m, ograniczają holocenijskie dna dolin rzek i strumieni, rozcinających plejstocenijskie terasy rzeczne. Powierzchnia terasowa Równiny jest silnie zwydmiona.

W granicach miasta, w tym rzeczowym obszarze największą powierzchnię zajmują formy pochodzenia rzecznej. Najmłodsza z form jest holocenijskie dno doliny Białki zbudowane głównie z mad rzecznych. Dno rzeki rozszerza się wachlarzowato przy południowo-zachodniej granicy miasta, natomiast w północnej części miasta dna doliny przełamują się przez strefę krawędziową wyżyny.

W granicach terenu opracowania znajduje się również terasa nadzalewowa akumulacyjna, która jest nieznacznie wyniesiona i wyodrębniona w postaci szerokiej listwy (ok. 500 m) towarzyszącej dolinie rzeki. Ta płaska terasa, zbudowana z piasków rzecznych, jest formą przejściową do terasy wodnolodowcowej. Terasa plejstocenijska, zbudowana z piasków wodnolodowcowych, cechuje się zróżnicowaną powierzchnią z formami wypukłymi i wklęsłymi.

Wschodnia część projektu planu to długie stoki zbudowane z piasków deluwialnych oraz piasków deluwialnych na wapieniach organoderytycznych.

Charakterystycznym dla obszaru planu jest również obecność w wschodnim krańcu obszaru opracowania stromych zboczy, krawędzi i podcięć erozyjnych.

Hipsometria

Hipsometria obszaru opracowania jest odzwierciedleniem położenia miasta w strefie pogranicza dwóch dużych form neotektonicznych: wysokiego płata wyżynnego i plejstocenijskich równin

terasowych. Ponadto zróżnicowanie rzeźby terenu w granicach planu wynika również z obecności rzeki Białki.

Tereny najwyższej położone występują w północno-wschodnim krańcu opracowania, a wysokości nad poziom morza sięgają tam do 235 m, obniżając się stopniowo w stronę doliny rzecznej. Tereny przy wschodniej granicy planu rozlokowane są na wysokościach 225-235 m npm. Obszar śródmieścia znajduje się na wysokości 215 – 225 m npm. Poniżej jego powierzchnia topograficzna stopniowo obniża się ku S i SW do wysokości około 201 m npm. Jest na niej położone dno płytkiej dolinki ciekłu płynącego pośrodku i równoległe do Białki i Trzebenszy.

Dla terenu opracowania znamienne jest również obecność form pochodzenia antropogenicznego. Wieloletnie i intensywne zagospodarowanie obszaru śródmieścia doprowadziło do całkowitego zatarcia naturalnej rzeźby terenu. Proces ten jest również widoczny w dolinie rzeki Białej, przy ulicy Sukienniczej, gdzie przeprowadzono splantowanie terenu na potrzeby budowy Stadionu. Do mniej inwazyjnych form terenu należy ciągnący się wzdłuż lewego brzegu Białki niski wał, który należy uznać za wał przeciwpowodziowy.

W dużej części obszar całkowicie zatracił swoje naturalne ukształtowanie terenu na skutek wieloletniego zainwestowania.

5.2. Warunki geologiczno inżynierskie

Pod względem warunków geologiczno inżynierskich obszar opracowania wykazują duże zróżnicowanie, co przede wszystkim wynika ze zróżnicowania budowy geologicznej i rzeźby terenu (obecność doliny rzecznej).

Centralna część terenu opracowania to obszary o średnio korzystnych warunkach dla budownictwa. To tereny terasy nadzalewowej wyższej zbudowanej głównie z wodnolodowcowych utworów piaszczystych. Są to grunty zwarte i sypkie średnio zagęszczone. Woda podziemna występuje na poziomie 2-5 m ppt. Są to grunty średnioośne, bardzo dobrze przepuszczalne. Tereny te są przydatne pod zabudowę. W strefie kontaktu z terasą holoceniową – z ograniczeniem (wskazana rezygnacja z podpiwniczeń). W strefie tej obligatoryjne ekspertyzy geologiczno-inżynierskie. Obszary terasy nadzalewowej niższej zbudowane są z piasków rzecznych. Grunty sypkie, średnio zagęszczone i twaroplastyczne. Woda podziemna w granicach 1-2 m ppt. Są to grunty średnio i słaboośne, bardzo dobrze przepuszczalne. Tereny te są przydatne pod zabudowę z ograniczeniem (wskazana rezygnacja z podpiwniczeń). Należy się liczyć z trudnościami przy realizacji kanalizacji sanitarnej.

Na wschód od ulicy Zamoyskiego występują rejonu o korzystnych warunkach geologiczno-inżynierskich. Są to stoki denudacyjne zbudowane z deluwii piaszczystych. Są to grunty sypkie średnio zagęszczone. Woda podziemna na ogół w granicach 5-10 m ppt.

Odmienne warunki geologiczno-inżynierskie panują w obrębie doliny rzeki Białki. Występujące tam dna dolin rzecznych są wyścielone piaskami rzecznyymi. Są to grunty plastyczne i miękkoplastyczne. Woda podziemna występuje do 1,5 (lokalnie do 2) m ppt. Są to grunty słaboośne, na ogół o bardzo dobrej przepuszczalności. Tereny te są niewskazane i nieprzydatne pod zabudowę. Ewentualna zabudowa możliwa po specjalnym przysposobieniu gruntów (nadsypaniu i zagęszczeniu), jeśli opinia geotechniczna taką możliwość potwierdzi i tylko na terenach nie podlegających zalewom.

Pod względem degradacji litosfery w obrębie obszaru opracowania zjawisko to zachodzi w strefie stokowej wysoczyzny na pograniczu miasta i Białej Pierwszej, gdzie zauważalne są zaczątki erozji wąwozowej.

W granicach projektu planu nie występują zagrożenia degradacji ukształtowania powierzchni ziemi (erozja wodna powierzchniowa, erozja wietrzna, erozja wąwozowa), nie wpływają w istotny sposób na planowanie i zagospodarowanie przestrzenne w mieście.

5.3. Gleby i surowce mineralne

Przeważająca większość obszaru opracowania to tereny od wielu lat podlegające zainwestowaniu, o mniejszym bądź większym nasileniu. Ze względu na wieloletnie zagospodarowanie i użytkowanie obszaru opracowania gleby naturalnie wykształcone na skale macierzystej uległy zniszczeniu i daleko idącym przekształceniom zarówno pod względem fizycznym, chemicznym, jak i mechanicznym.

Obecnie w terenie opracowania występują gleby antropogeniczne. Są to gleby zaliczane do klasy urbano- i industroziemnych. Gleby te cechuje umiarkowana, bądź niska żyzność, odczyn słabo kwaśny, niska odporność na degradację chemiczną oraz optymalne uwilgotnienie. Właściwości gleb antropogenicznych są zbliżone do naturalnych gleb inicjalnych lub gleb słabo wykształconych.

Z obszarem zainwestowania miejskiego są związane urbanoziemy i urbisole. Są to gleby bądź całkowicie zniszczone (bo znajdujące się pod zabudową techniczną), bądź występujące pod zielenią miejską. W centrum miasta są przeobrażone takimi oddziaływaniami chemicznymi, jak: zasolenie, zakwaszenie, alkalizacja i nagromadzenie metali ciężkich.

Lokalnie w obrębie zabudowań mieszkaniowych z towarzyszącymi im ogródkami przydomowymi, na skutek intensywnej uprawy i prowadzonych zabiegów agrotechnicznych nastąpiła poprawa wierzchniej warstwy gleby, poprzez sztuczne wzbogacenie poziomu próchniczego.

Tereny niezabudowane to przede wszystkim rejon bezpośredniego sąsiedztwa doliny rzeki Białki. Na wschód i zachód od ulicy Sukienniczej występują użytki zielone III klasy. Dalej na zachód znajdują się grunty orne czwartej klasy, z niewielkim udziałem gruntów klasy II i III. Dalej na wschód od ulicy Kościuszki, poza omawianymi użytkami zielonymi, znajdują się użytki zielone IV i V klasy. Wschodni kraniec terenu opracowania to w bezpośrednim sąsiedztwie doliny rzecznej to użytki zielone IV i III klasy. Natomiast tereny wzdłuż ulic Stokowej i Bialskiej to grunty orne IV i V klasy.

Obniżenia dolinne i pozadolinne zajmują gleby hydrogeniczne, tzn. takie, przy wytworzeniu których główną rolę sprawczą odgrywał czynnik wodny. Niezabudowaną, większą część doliny Białej, wypełniają gleby piaszczysto-pylaste wykształcone w toku procesów aluwialnych (na skrzydłach doliny również deluwialnych). Są to mady średnie, na terenach podlegających okresowemu zalewowi i stale wilgotnych użytkowane jako łąki, a na nieco wyniesionych częściach dna doliny najczęściej zajęte pod ogrody.

W obszarze opracowania nie występują zakłady, których działalność może mieć wpływ na jakość gleb. Przekształcenia i zanieczyszczenie gleb mają charakter wyłącznie lokalny i dotyczą przede wszystkim terenu sąsiadującego bezpośrednio z najbliższym otoczeniem głównych arterii komunikacyjnych. Szczególnie istotne jest tutaj ruch na trasach tranzytowych – drodze nr 19 i 74. Jednakże zanieczyszczenia pochodzące z komunikacji rozkładają się równomiernie w pasie dróg i ich najbliższym sąsiedztwie. Pewne zagrożenia stanowią zanieczyszczenia gleb przez odpady komunalne i gospodarcze.

Stan zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi w mieście wskutek transportu nie jest monitorowany, jak również stopień zanieczyszczenia gleb na terenach zabudowanych przeciekami z nieszczelnych szamb, przy odpadach organicznych, miniskładowisk opakowań po środkach ochrony roślin i innych ognisk zanieczyszczeń.

Przepisy *ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych* nie obowiązują w stosunku do gruntów położonych w granicach administracyjnych miast.

Surowce mineralne

W granicach miasta stwierdzono występowanie takich surowców skalnych jak:

- piaski drobno- i średnioziarniste eoliczne – w wydmy położonej po południowo-zachodniej stronie Zalewu,
- piaski średnioziarniste wodnolodowcowe i rzeczne budujące terasę nadzalewową akumulacyjną starszą, po południowo-wschodniej stronie Zalewu,
- gliny zwałowe, budujących wysoczyznę morenową w północnej części obszaru miasta.

W obszarach występowania tych surowców nie udokumentowano złóż, nie planuje się również prowadzenia prac poszukiwawczych i dokumentacyjnych ze względu na potrzebę ochrony środowiska, istniejące oraz planowane zagospodarowanie.

5.4. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Obszar planu, wraz z całym miastem, położony jest w dorzeczu Białej (Białki) oraz jej lewobrzeżnego dopływu rzeki Trzebensz. Biała to rzeka IV-go rzędu, uchodząca do Bukowej, dopływu Sanu. Łączna jej długość wynosi 29,1 km a średni przepływ z wielolecia w przekroju ujściowym nie przekracza 2 m³/sek. Koryto rzeki Białej w granicach miasta jest uregulowane, natomiast rzeka Trzebensz zachowała naturalny charakter.

Istotnym procesem dla warunków hydrologicznych miasta były melioracje szczegółowe. Melioracje te objęły praktycznie wszystkie tereny mokradłowe, za wyjątkiem mokradeł śródleśnych. Odwodnienie gleb przeprowadzono dla dostosowania ich do wymagań upraw rolnych i łąkowych, w dalszej kolejności tereny zostały udostępnione pod zabudowę.

Pod względem abiotycznym (geologicznym) Biała, a także jej dopływy, reprezentuje typ potoku nizinnego piaszczystego. Rzeka Biała charakteryzuje się reżimem niwalnym (śnieżnym), średnio wykształconym. Dwoma odrębnymi źródłami zasilania są: opad deszczowy (poprzez spływ powierzchniowy bierze natychmiast udział w odpływie) i opad śnieżny (zasila odpływ dopiero po stopnieniu). Pomimo, że opad śnieżny stanowi tylko 15 % opadu rocznego, jego funkcja hydrologiczna jest bardzo duża, ponieważ topnienie śniegów powoduje na rzekach wiosenne (III – IV) maksimum odpływu. W kolejnych miesiącach odpływ systematycznie się zmniejsza, przy czym minimum odpływu występuje wczesną jesienią. Wahania przepływu mieszczą się w granicach 150 – 200 cm.

Na stan prowadzonych wód w rzece istotny wpływ zrzut ścieków oczyszczonych z oczyszczalni zlokalizowanej poniżej obszaru administracyjnego miasta, co sprawia, że nie są one reprezentatywne dla górnego odcinka rzeki.

Rzeka w granicach planu jest uregulowana, koryto jest umocnione materiałem naturalnym, natomiast na odcinku stadionu i ulicy Targowej – koryto zostało wyprostowane.

Zgodnie z *Opracowaniem ekofizjograficznym* na cechy fizyko-chemiczne wód rzeki Białej wpływ odgrywa zrzut ścieków oczyszczonych z oczyszczalni położonej poniżej miasta, co powoduje, iż nie są one reprezentatywne dla górnego odcinka rzeki. Wody rzeki Białej cechują się najwyższym wskaźnikiem mineralizacji, najwyższy spośród rzek uchodzących do rz. Bukowej.

Na stan czystości wód rzeki wpływają przede wszystkim ogniska zanieczyszczeń zlokalizowane poza granicami miasta, przede wszystkim, w górnej części zlewni rzeki. Głównym problemem jest tutaj nieskanalizowanie zabudowy w miejscowościach: Godziszowa, Wólki Ratajskiej, Białej I i Białej II, miejscowości rozlokowanych po obu stronach rzeki.

Wpływ na stan wód rzeki ma również stopień jej eutrofizacji, będący rezultatem zanieczyszczeń obszarowych, spływających z pól uprawnych (głównie od strony zachodniej).

W *Opracowaniu ekofizjograficznym* zwrócono uwagę, iż głównym zagrożeniem dla rzeki jest zabudowa techniczna zlokalizowana w dnie doliny. Ponadto jako zagrożenie wskazuje się również na wody opadowe i roztopowe, które nieczyszczone spływają z utwardzonych i nieutwardzonych nawierzchni dróg i parkingów (głównie dotyczy to intensywnie użytkowanej ul. Targowej). W mniejszym stopniu na stan wód ma wpływ zabudowa znajdująca się od przydolinnej strony ulic: Podlipie, Szewska, Rybna i Ulanowska.

Największy skoncentrowany zrzut ścieków (oczyszczonych) do Białej ma miejsce poza granicami miasta, w Rudzie, gdzie jest zlokalizowana oczyszczalnia komunalna.

W obszarze analizy wody powierzchniowe nie były badane. W ramach monitoringu diagnostycznego

przybliżoną ocenę stanu czystości wód powierzchniowych płynących w mieście przeprowadzono w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji tych wód. Wyniki badań w punkcie pomiarowo-kontrolnym na rz. Białej, zlokalizowanym w Łążku Garncarskim dają wyobrażenie o stanie czystości wód tej rzeki w gminie Janów Lubelski. W klasyfikacji ogólnej w 2008 r. (Raport 2009) osiągnęła ona V klasę czystości, co oznacza wody złej jakości.

W 2008 r. dokonano oceny jakości wód rz. Białej sporządzonej w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych. Zgodnie z założeniami Ramowej Dyrektywy Wodnej i ustaleniami cytowanego rozporządzenia, w celu dokonania oceny stanu wód dla punktu pomiarowego w Łążku Garncarskim określono stan ekologiczny (dla wód sztucznych i silnie zmienionych potencjał ekologiczny). Wykorzystano przy tym wyniki badań chlorofilu „a”, a także dostępne wyniki badań makrofitów i fitobentosu. Ustalono, że stan wód rzeki jest umiarkowany. O stanie poniżej dobrego decydowały głównie zanieczyszczenia organiczne, a w mniejszym stopniu związki biogenne.

W granicach planu sieć hydrograficzną tworzy również jedno z największych na Lubelszczyźnie źródło zwane „Źródłiskiem”. Jest to silny skalno szczelinowy o charakterze wywierzyska, sposób wypływu ma charakter szczelinowo-pulsacyjny.

W latach 1973 – 2005 jego wydajność wahała się w granicach 53,0 – 130 l/sek, średnia - 88,3 l/sek sytuuje to je na 10-tym miejscu w województwie lubelskim. Jest to źródło podzboczowe, położone na wysokości 213,0 m n.p.m. Ujmuje neogeńską warstwę wodonośną. Źródło zasila zalew rekreacyjny. Wydajność „Źródłiska” jest wystarczająco duża, aby zasilać Zalew o dwukrotnie większej powierzchni lustra wody niż obecnie i przy spełnionym warunku systematycznej wymiany wody.

Źródło ma status pomnika przyrody powołanego Zarządzeniem nr 34 Wojewody Tarnobrzskiego z 30.12.1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomnik przyrody- zespół źródeł o charakterze wywierzyska bijących z wapienia kredowego (tzw. Stoki Janowskie).

W obrębie pomnika przyrody obowiązują zakazy:

- rozkopywania, pogłębiania, zasypywania i wprowadzania jakichkolwiek zmian gleby,
- budowy jakichkolwiek ujęć wody, a zwłaszcza na kierunku dopływu wody do źródła,
- piętrzenia wody powyżej poziomu wody w źródle,
- eksploatacji surowców mineralnych,
- mycia pojazdów mechanicznych oraz przedmiotów mających kontakt z pestycydami lub innymi substancjami toksycznymi,
- prowadzenia ferm hodowlanych bezściółkowych w strefie dopływu wody do źródła,
- zaśmiecania terenu i zanieczyszczania wody,
- niszczenia i wycinania roślinności.

Zagrożenie powodziowe

Podając za Opracowaniem Wyznaczenie obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią rzeka Biała rokrocznie na przełomie marca i kwietnia występuje z koryta na długości około 2 km, na wysokości miejscowości Ruda.

Zgodnie z wykonanym Opracowaniem „Obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią w zlewni Sanu jako integralny element studium ochrony przeciwpowodziowej” tzw. obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią w dolinie rzeki Białej znajduje się pomiędzy stadionem a północno-wschodnią granicą miasta.

Wody podziemne

Położenie miasta w strefie pogranicza pasa wyżyn i pasa kotlin przedgórskich wpływa na

zróznicowanie warunków krążenia wód podziemnych i zasobności ich poziomów. Obszar miasta położony jest w obrębie dwóch regionów hydrogeologicznych: lubelsko-podlaskiego i przedkarpackiego. W pierwszym główny poziom wodonośny występuje w osadach górnej kredy, a poziomy drugorzędne – w utworach trzeciorzędu i czwartorzędu. W drugim, mało zasobnym, główne piętra wodonośne występują w utworach trzeciorzędowych i czwartorzędowych, a piętra drugorzędne – w utworach kredy i jury.

Jednolite Części Wód Podziemnych

Z punktu widzenia zasobów wodnych i jakości wód istotne jest także położenie na tle Jednolitych Części Wód Podziemnych, których jakość bada monitoring państwowy. Całe miasto leży w zasięgu JCWPd nr 119. W piętrze czwartorzędowym wydzielono tu jeden poziom wodonośny związany z utworami akumulacji rzecznej (piaski, żwiry). Piętro wodonośne kredowe budują utwory węglanowe. Strefa aktywnej wymiany wód zwykłych dochodzi do głębokości około 100 - 120 m p.p.t.. Lokalnie może występować łączność hydrauliczna piętra czwartorzędowego i kredowego.

Wody gruntowe występują najpłycej tuż pod powierzchnią topograficzną, na głębokości (0,5 – 1 m ppt). Głębiej, nawet poniżej 5 m ppt, występują pod wydmiami.

Główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP)

Podstawą zaopatrzenia w wodę miasta jest neogeńsko-górnokredowy (Ng – Cr3) poziom wodonośny. Jest on zarazem głównym użytkowym poziomem południowej strefy brzegowej Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 406 Niecka Lubelska – Lublin, obejmującego północne tereny Janowa (granica przebiega pomiędzy Zalewem a Osiedlem Południe). Wody tego poziomu są zasilane przez wody opadowe infiltrujące przez przepuszczalną warstwę osadów czwartorzędowych, bądź też przez bezpośrednią infiltrację wód w strefach wychodni kredowych.

Zwierciadło użytkowego poziomu wodonośnego jest swobodne. W tej części GZWP, w której jest położone miasto, jest ono współkształtne z powierzchnią topograficzną; przepływ wód generalnie odbywa się w kierunku południowo-zachodnim. Charakterystyczną cechą tego regionu hydrogeologicznego jest ubóstwo źródeł. Tylko bardzo nielicznie występują wyjątkowo mało wydajne wypływy porowe w piaskach. 1/3 obszaru miasta, odznaczająca się łąkowo-leśnym pokryciem, jest położona poza zasięgiem GZWP, w przedkarpackim regionie hydrogeologicznym. Granica pomiędzy obu regionami ma charakter rozmyty (strefowy).

W „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego” (2002) cały obszar zbiornika GWZP Nr 406 jest traktowany jako projektowany obszar ochronny.

Zgodnie z „Dokumentacją określającą warunki hydrogeologiczne dla ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód podziemnych Niecka Lubelska GZWP nr 406”, która zostanie uwzględniona w sporządzonej zmianie Planu zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego” sposób ochrony zróznicowano, wydzielając trzy kategorie obszarów wymagających ochrony:

- obszary szczególnej ochrony,
- obszary bardzo podatne i podatne na zagrożenie,
- obszary średnio, mało i bardzo mało podatne na zagrożenie.

Cały obszar miasta w granicach GZWP jest zaliczony do obszarów bardzo podatnych i podatnych na zagrożenie.

Chemizm naturalny

Dane dotyczące chemizmu użytkowych poziomów wodonośnych odnoszą się do południowej strefy GZWP nr 406 gdyż w promieniu kilkudziesięciu kilometrów od miasta brak punktów kontrolnych sieci krajowej monitoringu jakości wód podziemnych.

Wody poziomów neogeńskiego i górnokredowego to wody wodorowęglanowo-wapniowe. Mineralizacja wód jest typowa dla stref intensywnej wymiany, są bezbarwne, bez zapachu, przeważnie słabo zasadowe, średnio twarde i twarde, słabo zmineralizowane o małej zawartości chlorków, siarczanów i azotanów (nie przekraczających dopuszczalnych wartości).

Zasoby wód podziemnych

Podstawą zaopatrzenia w wodę miasta Janów Lubelski jest neogeńsko-górnokredowy (Ng - Cr₃) poziom wodonośny. Stanowi on zarazem główny użytkowy poziom południowej strefy brzegowej Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 406 Niecka Lubelska (Lublin) położonego w obrębie miasta. Zbiornik ten spełnia podstawowe kryteria ilościowe i jakościowe, tzn.: wydajność potencjalną otworu studziennego wynosi powyżej 70 m³/h, wydajność ujęcia – powyżej 10 000 m³/dobę, przewodność – powyżej 10 m²/h, zaś woda spełnia wymogi dla I klasy jakości. Klasa I to wody, które jako surowiec wody pitnej albo w ogóle nie wymagają uzdatniania, albo mogą być uzdatniane w nieskomplikowany sposób.

Zgodnie z *Projektem strefy ochronnej dla komunalnego ujęcia wody w Janowie Lubelskim* jakość wody w ujęciu PGKiM pod względem jakościowym woda charakteryzuje się dobrą jakością zarówno pod względem fizykochemicznym, jak i bakteriologicznym i może być używana do picia, jak i na potrzeby gospodarcze bez konieczności uzdatniania.

Jakość wody spełnia wymogi z Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 19 listopada 2002 r. w sprawie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

5.5. Stan atmosfery

Wymierną ocenę jakości stanu powietrza można przeprowadzić w oparciu o dane monitoringu prowadzonego przez Lubelski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, który zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 21 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska co roku dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w poszczególnych strefach.

Zgodnie z art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska odrębnie dla każdego zanieczyszczenia wyznaczono strefy, w których:

- przekroczone są poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji,
- poziom substancji mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym a poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji,
- nie przekroczone są poziomy dopuszczalne,
- przekroczone są poziomy docelowe,
- nie przekroczone są poziomy docelowe,
- przekroczone są poziomy celu długoterminowego,
- nie przekroczone są poziomy celu długoterminowego.

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie można wydzielić następujące klasy stref:

Klasa C2 - w przypadku pyłu PM_{2,5} jeżeli stężenia substancji na terenie strefy przekraczają poziom docelowy (dodatkowa klasyfikacja zgodnie z pismem GIOŚ z dnia 9.02.2012 r., znak: DM/5102-07/01/2012/BT):

klasa C – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe,

klasa B – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji,

klasa **A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych.

oraz dla ozonu

- klasa **D1** – stężenia ozonu nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- klasa **D2** – stężenia ozonu przekraczają poziom celu długoterminowego.

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia (z uwzględnieniem krajowych norm dla uzdrowisk) za rok 2011.

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													
Strefa lubelska	PL0602	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C6H6	C	O ₃	O ₃	As	Cd	Ni	BaP	PM _{2,5}	PM _{2,5}
		A	A	C	A	A	O	¹ A	² D2	A	A	A	A	B	³ C2

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin za rok 2011.

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy			
		SO ₂	NO _x	O ₃ ⁴	O ₃ ⁵
Strefa lubelska	PL0602	A	A	A	D ₂

Na stan jakości powietrza atmosferycznego w obszarze opracowania główny wpływ wywiera ruch samochodowy. Wynika to zarówno z pełnionych funkcji śródmiejskich, licznych obiektów usługowych, ważnych dla funkcjonowania miasta oraz przebiegu najważniejszych ciągów komunikacyjnych, ulic: Zamoyskiego, Ulanowskiej i Lubelskiej. Ulice te są fragmentami dróg krajowych nr 74 i 19, a tym samym poprzez śródmieście prowadzony jest ruch tranzytowy co bezpośrednio wpływa na stan atmosfery w granicach planu. Dlatego w bezpośrednim sąsiedztwie drogi z dużym prawdopodobieństwem można odnotować zwiększone stężenie tlenków węgla, tlenków azotu, tlenów siarki, związków ołowiu, węglowodorów, aerozoli w tym pyłu zawieszonego. Powstawanie aerozoli jest związane nie tylko z emisją spalin, ale i ze ścieraniem, kruszeniem wierzchniej warstwy nawierzchni asfaltowych.

Ponadto na analizowanym obszarze można wskazać punktowe emitory zanieczyszczeń, do których należą: kotłownia przy ulicy Sienkiewicza oraz ulokowany w centralnym punkcie – dworzec autobusowy. Ostatnim elementem, który niewątpliwie decyduje o tle atmosferycznym jest tzw. niska emisja.

Jak zostało wspomniane na stan atmosfery w skali lokalnej ma również wpływ emisja powierzchniowa, której źródłem są paleniska domowe i lokalne kotłownie. Często niska jakość opału, w połączeniu ze spalaniem odpadów, prowadzi do emisji niebezpiecznych dla zdrowia człowieka: dioksyn, furanów, chlorowodorów, formaldehydów oraz metali ciężkich: kadmu, rtęci, ołowiu, niklu, selenu. Poziom zanieczyszczeń wyraźnie zwiększa się w sezonie grzewczym.

Zanieczyszczenia z działalności przemysłowo-usługowej mogą być bardzo specyficzne dla danych procesów technologicznych. Procesy technologiczne stosowane na terenie miasta są na tyle szczelne (jak w dwóch największych zakładach: Fabryce Maszyn i Caterpillar Poland) i niskoemisyjne (jak w

¹ Wg poziomu docelowego

² Wg poziomu celu długoterminowego

³ wg poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji.

⁴ Wg poziomu docelowego

⁵ Wg poziomu celu długoterminowego

pozostałych niewielkich zakładach przemysłowych i wielu usługowych), że nie stanowią one znaczącego źródła emisji zanieczyszczeń.

Stosunkowo zwarta zabudowa, wysoki udział terenów zagospodarowanych i zabudowanych, niski udział zieleni w strefie śródmiejskiej powoduje, iż stan powietrza atmosferycznego w granicach opracowania można ocenić jako umiarkowany lub dobry. Wymianę powietrza w pewnym stopniu wspomaga obecność doliny rzecznej oraz terenów otwartych, jednak bezpośrednie sąsiedztwo terenów także już zurbanizowanych zmniejsza swobodną wymianę powietrza.

5.6. Warunki klimatyczne

Zgodnie z regionalizacją Kaszewskiego (2008) teren miasta Janów Lubelski znajduje się w Regionie Niziny Sandomierskiej.

Charakterystyka warunków klimatycznych:

- Średnie roczne temperatury dla miasta wynoszą $+7,5\text{ }^{\circ}\text{C}$;
- Średnie temperatury lata (VI – VIII) $+17,2\text{ }^{\circ}\text{C}$, zimy (XII – II) $-2,6\text{ }^{\circ}\text{C}$;
- Liczba dni pogodnych wynosi 50-55, dni pochmurnych 120;
- Okres wegetacyjny trwa średnio od 214 do 220 dni.
- Średnie roczne sumy opadów kształtują się na poziomie 650 mm;
- Średnia liczba dni z opadem wynosi 160-165 dni;
- Potencjalny okres występowania śniegu wynosi -150 dni; długość okresu zalegania pokrywy śnieżnej: 70 dni.
- Analogicznie do terenu całego kraju, również w rejonie Janowa Lubelskiego dominują wiatry zachodnie.
- Średnia roczna temperatura powietrza wynosi $7,4 - 7,6\text{ }^{\circ}\text{C}$;

Teren miasta jest dość zróżnicowany i występuje tu szereg lokalnych topoklimatów, kształtujących się m.in. w zależności od rzeźby terenu, jego pokrycia, roślinności oraz występowania wód gruntowych i powierzchniowych.

Obszar opracowania cechują umiarkowane korzystne warunki topoklimatyczne, modyfikowane w dużym stopniu przez wysoki udział zabudowy oraz związany z nim wysoki udział ciepła antropogenicznego. Z tego względu charakterystycznym są zwiększone dobowe kontrasty termiczne oraz w trakcie cisz atmosferycznych, tzw. niska emisja prowadzi do stagnowania warstwy zanieczyszczonego powietrza tuż na ziemi. Zjawisko to jest szczególnie odczuwalne w rejonie dworca autobusowego. Obecność niskiej zabudowy oraz głównych ulic o przebiegu zbieżnym z dominującymi kierunkami wiatrów zapewnia sprawne przewietrzanie tego rejonu miasta.

Gorsze warunki topoklimatyczne występują w rejonie doliny rzeki Białej, gdzie zgodnie z Opracowaniem ekofizjograficznym... gdzie występują dość niekorzystne i niekorzystne warunki klimatu lokalnego.

Najmniej korzystne warunki topoklimatyczne występują w północno-wschodniej części opracowania, gdzie głęboko wcięta dolina rzeki Białki sprzyja zaleganiu chłodnego powietrza, dużej częstotliwości mgieł i oparów, wysokimi wskaźnikami względnej wilgotności powietrza oraz niższymi średnimi temperaturami.

Stosunkowo korzystniejsze są warunki wzdłuż doliny rzecznej występują w północno –zachodniej

części opracowania, gdzie dolina rzeki Białki się wyplęca i rozszerza. Tereny te odznaczają się dobrym, swobodnym przewietrzaniem, jednakże są możliwe częste przygruntowe przymrozki radiacyjne.

Wzdłuż doliny rzeki Białki występuje główny korytarz wentylacyjny miasta, o charakterze naturalnym, oparty na dolinie rzeki. Jest to jedna z dwóch głównych osi/kierunków przewietrzania miasta.

W północnym krańcu terenu opracowania, na obszarach jeszcze nie podległych intensywnemu zainwestowaniu funkcjonuje jeden z węzłów klimatycznych miasta, geokompleks roślinny charakteryzujący się średnią produkcją tlenu.

5.7. Fauna

Świat zwierząt w przypadku terenu opracowania to przede wszystkim gatunki związane ze środowiskiem miejskim i towarzyszące człowiekowi. Obszar opracowania od wielu lat podlega procesom urbanizacji i zwiększającej się antropopresji, postępujący proces rozlewania się miasta, rokrocznie zwiększającej się liczby budynków, a tym samym ludzi i pojazdów prowadzi do stopniowego wypierania zwierząt, uproszczenia struktury gatunkowej i zmniejszenia liczebności, na rzecz gatunków synurbijnych (charakterystycznych dla miast).

Z uwagi na zróżnicowanie siedlisk i towarzyszących im zbiorowisk roślinnych w terenie opracowania występują również gatunki charakterystyczne terenów rolniczych i otwartych oraz ze względu na obecność doliny rzecznej także gatunków charakterystycznych dla siedlisk wodnych i przywodnych.

Ze względu na bardzo dobre warunki schronienia, żerowania, zimowania i rozmnażania najliczniejszą gatunkową grupą zwierząt są bezkręgowce. Do najliczniej występujących gatunków należą: rusalka pawik, listkowiec cytrynek, wielbłądka, kowal bezskrzydły, rączyca, trzmiel, pasikonik zielony i wiele innych.

Zgodnie z *Opracowaniem ekofizjograficznym...* w rejonie miasta, w obrębie siedlisk wodnych i przywodnych, a więc w obrębie doliny rzeki Białej występują co najmniej 22 gatunki ważek. Należą do nich: świtezianka błyszcząca, ś. dziewica, pałatka południowa, p. pospolita, p. mała, p. zielona, tężnica wytworna, łątka halabardówka, łątka dzieweczka, ł. wczesna, oczobarwnica większa, żagnica sina. ż. jesienna, szklarka zielona, miedziopiers metaliczna, ważka płaskobrzucha, w. ruda, lecicha pospolita, szablak czarny, s. żółty, s. krwisty, s. zwyczajny.

Wśród gatunków zasiedlających rzeki wody Białej można wskazać na: płoć, jelca, okonia i śliza, jednakże gatunki te, z uwagi na zanieczyszczenie rzeki występują stosunkowo nielicznie. Należy zaznaczyć, że śliza jest gatunkiem objętym ochroną gatunkową.

Wilgotne i półwilgotne siedliska wzdłuż doliny rzeki Białej stwarzają korzystne warunki dla grupy płazów i gadów. Z dużym prawdopodobieństwem w graniach planu występuje ropucha szara, ropucha zielona, żaba płowa, żaba moczarowa, z gadów występują: jaszczurka zwinka oraz zaskroniec.

Wśród gatunków ptaków zamieszkujących takie tereny miejskie należy wymienić: sikory bogatkę i modrą, kosa, kawkę, gila, kopciuszka, kwiczoła, srokę, sierpówkę, gołębia miejskiego, szpaka, wróbla domowego, ziębę. Poza terenami zurbanizowanymi (w lasach, na polach i łąkach) oraz na obrzeżach miasta (w terenie o niewielkiej presji antropogenicznej z zabudową o charakterze wiejskim, względnie jednorodzinny) występuje bocian biały, bażant, drozd śpiewak, cierniówka, czajka, dymówka, dzierzba gąsiorek, dzięcioł duży, dzięciołek, kobuz, kuropatwa, lerka, dzierlatka, mysikrólik, myszołów włośchaty, oknówka, pełzacz leśny, przepiórka, podróżniczek, pliszka siwa, potrzaszcz, trznadel, rudzik, słowik szary/rdzawy, strzyżyk, skowronek polny, sójka. Do gatunków „specjalnej troski”, tzn. objętych ochroną strefową, należą: głuszec, bocian czarny, bielik i orlik krzykliwy.

Ssaki mogące występować na opisywanych terenach to głównie przedstawiciele rzędu gryzoni: mysz polna (*Apodemus agrarius*), mysz domowa (*Mus musculus*), nornik zwyczajny (*Microtus arvalis*), szczur wędrowny (*Rattus norvegicus*) oraz reprezentanci rzędu owadożernych: ryjówka malutka

(*Sorex minutus*), ryjówka aksamitka (*Sorex araneus*) i kret (*Talpa europaea*).

W tutejszych zadrzewieniach i na okolicznych polach mogą przebywać zające (*Lepus europaeus*), lisy (*Vulpes vulpes*), sarny (*Capreolus capreolus*), dziki (*Sus strofa*), kuny domowa (*Martes foina*) i leśna (*Martes martes*) i łasice (*Mustela nivalis*), które mogą stale bądź czasowo przebywać w granicach opracowania.

Dla funkcjonowania świata zwierząt istotnym jest obecność doliny rzeki, które pełni istotną funkcję korytarza migracyjnego.

5.8. Flora

Potencjalna roślinność naturalna

Podają za *Opracowaniem ekofizjograficznym...* z płaskowyżową częścią miasta są związane siedliska grądu subkontynentalnego lipowo-dębowo-grabowego (*Tilio-Carpinetum*) w odmianie małopolskiej z bukciem i jodłą, formy wyżynnej i serii ubogiej. W dolinie Białej i towarzyszących jej obniżeniach dolinnych panującym siedliskiem jest siedlisko niżowego łęgu olszowego i jesionowo-olszowego siedlisk wodogruntowych, okresowo zabagnionych (*Circaeo – Alnetum*). W obniżeniach o utrudnionym przepływie wody wykształciły się siedliska olsu środkowoeuropejskiego (*Ribo nigri – Alnetum* i *Sphagno squarrosi – Alnetum*), a w obniżeniach bezodpływowych – siedliska kontynentalnego boru bagiennego (*Vaccinio uliginosi – Pinetum*). Na piaszczystej terasie nadzalewowej wytworzyły się siedliska suboceanicznych śródładowych borów sosnowych w kompleksie boru świeżego (*Leucobryo – Pinetum*), boru suchego (*Cladonio – Pinetum*) i boru wilgotnego (*Molinio – Pinetum*).

Jedynie na trzech ostatnich z wymienionych siedlisk roślinność rzeczywista odpowiada potencjalnej. Siedliska grądowe są użytkowane rolniczo, zaś łęgowe i olszowe są prawie wyłącznie zajęte przez użytki zielone.

Roślinność rzeczywista

Charakterystycznym dla obszaru miasta w aspekcie florystycznym jest postępująca synantropizacja szaty roślinnej i wyparcie naturalnych zbiorowisk roślinnych, na rzecz agroekosystemów, w tym agrocenoz polnych i łąkowych. Naturalne cechy szaty roślinnej zachowała przede wszystkim w południowej części miasta.

Na omawianym obszarze naturalna roślinność została w większości całkowicie przekształcona, ma ubogi charakter o niskim udziale elementów naturalnych, których głównym przejawem są zbiorowiska roślinności ruderalnej. Duża część analizowanych terenów jest całkowicie pozbawiona roślinności trwale - pokryta powierzchniami utwardzonymi lub towarzysząca jej roślinność jest uboga, wykształcona spontanicznie. W odniesieniu do obszaru objętego projektem planu niewielki udział stanowią tereny zieleni nieurządzonej, w postaci nieużytków, łąk i pastwisk oraz śródpolnych zadrzewień, a także zieleń w dolinie rzeki. Nieznaczna część obszaru jest uprawiana rolniczo w związku z czym występuje tu roślinność uprawowa. Przestrzenie rolnicze nie odznaczają się jednak wysoką bioróżnorodnością, a ich funkcje przyrodnicze ograniczone są do wspomagającej i krajobrazotwórczej. Najwyższym stopniem naturalności odznacza się dolina rzeki Białki.

Biorąc pod uwagę krajobraz biotyczny na obszarze opracowania można wyróżnić:

- Zbiorowiska roślinności towarzyszące polom uprawnym oraz obszarom porolnym zlokalizowane wzdłuż doliny rzeki oraz na krańcach ulicy Białskiej, w sąsiedztwie cmentarza. Uzupełnieniem upraw polowych są nierozzerwalnie towarzyszące im zbiorowiska roślinności segetalnej m.in. zespół żółtlicy i włośnicy sonej, zespół sporoka i chwastnicy jednostronnej oraz zespół paluszniaka nitkowatego. Duży udział stanowią rośliny zielne charakterystyczne

dla tego typu zbiorowisk, takie jak: chaber bławatek (*Centaurea cyanus*), ostróżeczka polna (*Consolida regalis*), mak polny (*Papaver rhoeas*), wyka siewna (*Vicia sativa*), wyka kosmata (*Vicia villosa*). Przestrzenie rolnicze nie odznaczają się jednak wysoką bioróżnorodnością, a ich funkcje przyrodnicze ograniczone są do wspomagającej i krajobrazotwórczej.

- Zbiorowiska roślinności wykształconej spontanicznie na terenach dotychczas niezagospodarowanych, nieużytków oraz obszarów o wysokiej intensywności zabudowy. W przypadku terenu opracowania roślinność ta rozwinęła się na obszarach użytkowanych w sposób przemysłowy, niewielkich obszarach niezabudowanych, w tym terenu: starego browaru, kotłowni oraz stacji elektroenergetycznej. Są to zbiorowiska roślin synantropijnych głównie o charakterze pionierskim, z wysokim udziałem roślinności zielnej oraz pionierskimi gatunkami drzew i krzewów, takimi jak: klon jesionolistny czy brzoza brodawkowata. Duży udział stanowią rośliny zielne charakterystyczne dla tego typu zbiorowisk, takie jak np: krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*), wrotycz pospolity (*Tanacetum vulgare*), nawłóć (*Solidago* sp.), perz właściwy (*Agropyron repens*), mniszek lekarski (*Taraxacum officinale*), babka lancetowata (*Plantago lanceolata*), glistnik jaskółcze ziele, przetacznik bluszczolistny.
- Urządzona roślinność ogrodów przydomowych, towarzyszące ogrodom typu wiejskiego oraz typu miejskiego. Roślinność tworzą przede wszystkim nasadzenia drzew owocowych, krzewy i drzewa iglaste, o umiarkowanej wartości przyrodniczej i wizualnej. Ten typ roślinności dominuje w obszarze opracowania.
- Roślinność urządzona: skwer NMP z założonym na obrzeżu doliny Białej ogrodem kościelnym, skwer na Starym Rynku oraz zieleń osiedlowa w rejonie ulic: 8 Września i Wiejskiej. Zgrupowanie zieleni komponowanej i naturalnej (umacniającej krawędź wysoczyzny) występuje w otoczeniu „Źródlika” (tzw. Stoków Janowskich), cmentarz.
- Osobno należy wyróżnić roślinność urządzoną parku miejskiego, założonego ok. 1820 roku, według koncepcji Jaszczaka, jako jeden z pierwszych tego typu obiektów w Królestwie Polskim. Powierzchnia parku wynosi ok. 2 ha. Park odznacza się znacznym zróżnicowaniem gatunkowym, a występujące okazy drzew i krzewów odznaczają się wysokimi walorami przyrodniczymi, wizualnymi i kulturowymi. w jego obrębie obecne są między innymi: klon zwyczajny, lipa drobnolistna, buk pospolity, wiąz polny, jesion pensylwański, robienia akacyjowa, kasztanowiec biały, grab pospolity. Należy podkreślić, iż 11 ze wspomnianych okazów uzyskało status pomnika przyrody.
- W dolinie Białej występują zbiorowiska wodne, szuwarowe, łąkowe, zaroślowe, leśne i synantropijne. Zbiorowiska wodne reprezentują zbiorowiska roślin swobodnie pływających (klasa *Lemnetea*), a wśród nich: zespół rzęsy drobnej (*Lemnetum minoris*), występujący w kilku małych zbiornikach wodnych na obrzeżach doliny oraz w rozlewisku na cieku odprowadzającym wodę ze źródlika, zespół spirodeli wielokorzeniowej (*Spirodeletum polyrrhizae*), występujący w żyznych wodach stojących.

Spośród zbiorowisk szuwarowych, tj. trzciny (klasa *Phragmitetea*), najpospolitszy jest zespół trzciny pospolitej (*Phragmitetum communis*), który najlepsze warunki do rozwoju znajduje w wodach stojących o piaszczystym dnie z cienką warstwą utworów mineralno-organicznych, ale spotykany jest również w wilgotnych zagłębieniach terenu i miejscami wzdłuż koryta rzeki. Występujące w dolinie Białej siedliska mokradłowe, którymi są tu mułowiska, namuliska i podmokliska, zajęte są przez zbiorowiska łąk trzęślicowych kośnych i kośno-pastwiskowych (klasa *Molinio-Arrhenatheretea*). Dominują należące do rzędu *Arrhenatheretalia* zbiorowiska łąk kośnych i kośno-pastwiskowych, silnie przekształconych. Gatunkiem charakterystycznym jest rajgras. Zbiorowiska zaroślowe reprezentuje zespół

łozowiska wierzby szarej (*Salicetum pentandro-cinereae*) zdominowany przez wierzbę szarą, natomiast zbiorowiska leśne – ols porzeczkowy (*Ribo nigri – Alnetum*) z olszą czarną jako gatunkiem dominującym.

- Uzupełnieniem roślinności są szpalery i nasadzenia drzew ulic: Zamoyskiego, Bialskej, Wałowej, Piłsudskiego, Kopernika, Ogrodowej.

5.9. Formy ochrony przyrody

W granicach opracowania jedynymi formami ochrony przyrody są pomniki przyrody – okazy drzew ustanowione na mocy zarządzenie nr 1 Wojewody Tarnobrzeskiego z dnia 8 lutego 1988 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnob. Nr 2, poz. 15). Jeden pomnik to źródlika, chronione dzięki zarządzeniu nr 34 Wojewody Tarnobrzeskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnob. z 1989 r. Nr 1, poz. 2).

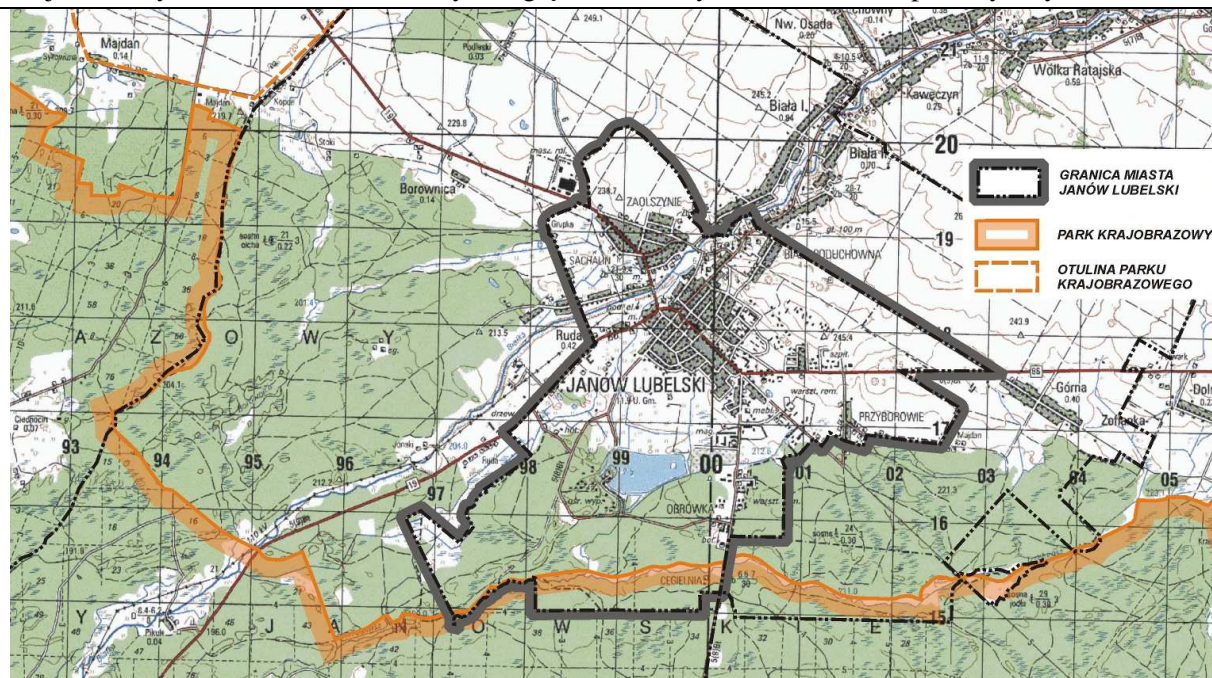
Lp.	Nazwa pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna	Obwód/ wysokość [m]	Nr. dz. ewid.	Opis lokalizacji, uwagi
1	kasztanowiec biały Aesculus hippocastanum	Zarządzenie nr 1 Wojewody Tarnobrzeskiego z dnia 8 lutego 1988 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	3,46/24	2122	na SW obrzeżach parku od strony ul. Zamoyskiego, w pobliżu asfaltowa alejka
2	klon jawor Acer pseudoplatanus		2,55/22	2122	w S części parku od strony ul. Zamoyskiego, przy asfaltowej alejce, w części dolnej pnia ubytek
3	kasztanowiec biały Aesculus hippocastanum		3,01/17	2122	w SE części parku od strony ul. Ogrodowej, drzewo w nienajlepszym stanie: wierzchołek ułamany, w pniu duży ubytek
4	klon jawor Acer pseudoplatanus		2,38/25	2122	w SE części parku od strony ul. Ogrodowej
5	klon zwyczajny Acer platanoides		2,88/20	2122	w SE części parku od strony ul. Ogrodowej, na wysokości ok. 5 m ubytek, wierzchołek ułamany, górna część pnia zahubiona
6	klon jawor Acer pseudoplatanus		2,55/22	2122	w centralnej części parku obok pomnika T. Kościuszki
7	klon zwyczajny Acer platanoides		2,65/27	2122	w zachodniej części parku miejskiego
8	jesion wyniosły Fraxinus excelsior		2,68/27	2122	w centralnej części parku miejskiego

9	zespół źródeł o charakterze wywierzyska, wypływ skalno-szczelinowy, descensyjny, o dużej dynamice wypływu.	Zarządzenie nr 34 Wojewody Tarnobrzesciego z 30.12.1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomnik przyrody	1091	Pomiędzy ulicami Wiejską i Stokową w pobliżu Browaru
---	--	---	------	--

Źródło: Karty inwentaryzacyjne pomników przyrody, materiały Urzędu Miejskiego)

W granicach obszaru objętego projektem planu nie występują inne obszary i obiekty chronione w rozumieniu Ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. z 2008r. Nr 92, poz.880 z późn. zm.).

Obszar opracowania, tak jak cały obszar miasta, znajduje się w granicach otuliny Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie”. Zgodnie z rozporządzeniem Wojewody Lubelskiego nr 13 z dnia 6 maja 2005 roku w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego "Lasy Janowskie" jej całkowita powierzchnia wynosi 60 500 ha. W ww. rozporządzeniu oraz Planie Ochrony Parku nie określono ograniczeń w zagospodarowaniu dla otuliny, natomiast w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Janów Lubelski zapisano, iż na terenie otuliny zasady polityki przestrzennej sprowadzają się do ochrony naturalnych ekosystemów oraz dbałości o harmonijne zagospodarowanie z poszanowaniem wartości przyrodniczo-krajobrazowych. Przedmiotowe należy uwzględnić w nowych dokumentach planistycznych.

Źródło : (Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Miasta Janów Lubelskie, 2010 r.)

Najbliższe obszary i obiekty chronione:

Południowy skraj miasta o powierzchni 0,85 km² znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie. Park został utworzony w październiku 1984 r. i obejmował początkowo wyłącznie tereny lasów państwowych o powierzchni 31 349 ha. W 1988 r. Park został powiększony o część zachodnią. Obecnie granice Parku obejmują niemal cały kompleks Lasów Janowskich o powierzchni 39 150 ha, zaś jego otulina (w obszarze której znajduje się miasto) 60 500 ha.

W granicach Parku obowiązują zakazy ustanowione Rozporządzeniem Nr 12 Wojewody Lubelskiego z dnia 5 maja 2005 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie”. Ponadto w granicach Parku obowiązują przepisy ustanowione Rozporządzeniem Nr 13 Wojewody Lubelskiego z dnia 6 maja 2005 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie”.

Obszar Natura 2000 Lasy Janowskie to ostoja ptasia o randze europejskiej E 73. Występuje tu co najmniej 30 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 9 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Są one bardzo ważną ostoją głuszca (*Tetrao urogallus*). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bielik (*Haliaeetus albicilla*) (PCK), bocian czarny (*Ciconia nigra*), głuszc (PCK), lelek (*Caprimulgus europaeus*); w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występują: kania czarna (*Milvus migrans*) (PCK), trzmielojad (*Pernis apivorus*), orlik krzykliwy (*Aquila pomarina*) (PCK) i sóweczka (*Glaucidium passerinum*) (PCK). W obszarze dodatkowa wartością są duże fragmenty lasów o zachowanym naturalnym charakterze; spotyka się tu wiele drzew pomnikowych. Obszar zabezpiecza rzadkie gatunki i zbiorowiska roślinne. Jest ostoją fauny o charakterze puszczańskim, takiej jak wilk *Canis lupus*, głuszc *Tetrao urogallus*, cietrzew *Tetrao terix* i jarząbek *Bonasa bonasia*.

Największym zagrożeniem dla ptaków jest sposób gospodarowania na stawach rybnych (usuwanie roślinności) i wycinanie starodrzewi oraz osuszanie obszarów leśnych.

Gatunki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG oraz Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące w obszarze Lasy Janowskie PLB060005.

Pozycje wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

PTAKI wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG	
<i>Botaurus stellaris</i>	Bąk zwyczajny
<i>Ciconia nigra</i>	Bocian czarny
<i>Ciconia ciconia</i>	Bocian biały
<i>Pernis apivorus</i>	Trzmielojad
<i>Milvus migrant</i>	Kania czarna
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bielik
<i>Circus aeruginosus</i>	Łotniak stawowy
<i>Circus pygargus</i>	Łotniak łąkowy
<i>Aquila pomarina</i>	Orlik krzykliwy
<i>Bonasa Banasia</i>	Jarząbek
<i>Tetrao urogallus</i>	Głuszc
<i>Porzana parva</i>	Zielonka
<i>Porzana porzana</i>	Kropiatka
<i>Crex crex</i>	Derkacz
<i>Grus grus</i>	Żuraw
<i>Bubo bubo</i>	Puchacz
<i>Glaucidium passerinum</i>	Sóweczka zwyczajna
<i>Caprimulgus europaeus</i>	Lelek zwyczajny
<i>Alcedo atthis</i>	Zimorodek
<i>Picus canus</i>	Dzięcioł zielonosiwy
<i>Dryocopus martius</i>	Dzięcioł Czarny

Prognoza oddziaływania na środowisko

<i>Dendrocopos medius</i>	Dzięcioł średni
<i>Lullula arborea</i>	Lerka
<i>Anthus campestris</i>	Świergotek polny
<i>Sylvia nisoria</i>	Jarzębatka
<i>Ficedula parva</i>	Muchołówka mała
<i>Ficedula albicollis</i>	Muchołówka białoszyja
<i>Lanius collurio</i>	dzierzba gąsiorek
<i>Emberiza hortulana</i>	Ortolan
<i>Tetrao tetrix tetrix</i>	Cietrzew
Regularnie występujące ptaki migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EW	
<i>Limosa limos</i>	Szlamik
PŁAZY i GADY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG	
<i>Bombina bombina</i>	Kumak nizinny
ROŚLINY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG	
<i>Angelica palustris</i>	Starodub łąkowy

Zródło : Załącznik I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

Uroczyska Lasów Janowskich stanowią zwarte tereny leśne o dużym stopniu naturalności i małej gęstości zaludnienia, z fragmentami starych drzewostanów o charakterze puszczańskim. Celem ochrony jest tu wilk - priorytetowy gatunek z Dyrektywy Siedliskowej (DS.). Jego populacja w obszarze stanowi istotną część lokalnej populacji Kotliny Sandomierskiej i Roztocza. W obszarze zidentyfikowane zostały 22 rodzaje siedlisk z Załącznika IDS, jest on też ważną ostoją flory i fauny - występuje tu 18 gatunków zwierząt i 2 gatunki roślin z Załącznika II DS. W Uroczyskach występuje również znaczne nagromadzenie innych rzadkich i chronionych w Polsce taksonów, w tym największej w kraju (prawdopodobnie również w Europie) populacji fiołka bagiennego.

Gatunki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG oraz Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące w obszarze Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031.

Pozycje wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

SSAKI wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG	
<i>Barbastella barbastellus</i>	Mopek
<i>Myotis bechsteinia</i>	Nocek Bechsteina
<i>Myotis myotis</i>	Nocek duży
<i>Castor fiber</i>	Bóbr europejski
<i>Canis lupus</i>	Wilk
<i>Lutra lutra</i>	Wydra europejska
PŁAZY i GADY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG	
<i>Triturus cristatus</i>	Traszka grzebieniasta
<i>Bombina bombina</i>	Kumak nizinny
RYBY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG	
<i>Lampetra planeri</i>	Minóg strumieniowy
<i>Rhodeus sericeus Marus</i>	Różanka
<i>Misgurnus fossilis</i>	Piskorz
<i>Cottus gobio</i>	Głowacz białopłetwy
BEZKREĘGOWCE wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG	
<i>Ophiogomphus cecilia</i>	Trzepla zielona
<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Zalotka większa

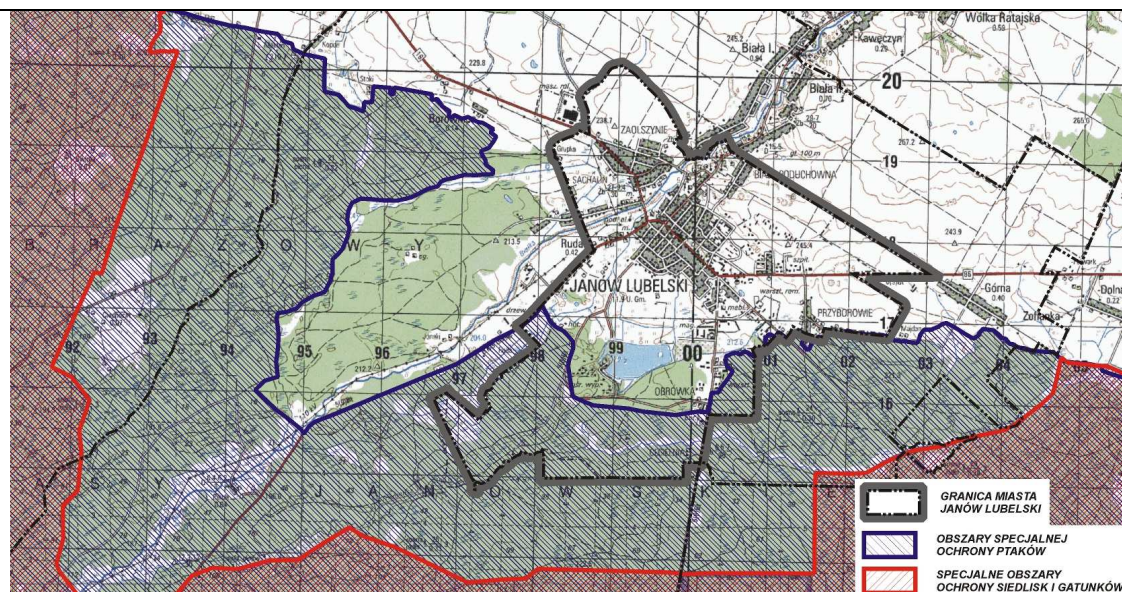
Prognoza oddziaływania na środowisko

<i>Maculinea telesiu</i>	Modraszek Telesiu
<i>Lycaena dis par</i>	Czerwończyk nieparek
<i>Maculinea nausithous</i>	Modraszek nausithous
<i>Colias myrmidone</i>	Szlaczkoń szafraniec
ROŚLINY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG	
<i>Drepanocladus vernicosus</i>	Sierpowiec błyszczący
<i>Pulsatilla patens</i>	Sasanka otwarta
<i>Angelica palustris</i>	Starodub łąkowy

Źródło : Załącznik I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

Typy siedlisk wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące w obszarze Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031

Nazwa siedliska	% pokrycia
Wydmy śródładowe z murawami napiaskowymi	0,06
Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z Littorelletea, Isoëto-Nanojuncetea	0,10
Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion	0,00
Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	0,00
Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników Ranunculion fluitantis	0,05
Zalewane muliste brzegi rzek	0,00
Suche wrzosowiska (Calluno-Genistion, Pohlio-Callunion, Calluno-Arctostaphylion)	0,86
Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (Koelerion glaucae)	0,22
Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion - płaty bogate florystycznie)	0,03
Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	0,13
Ziołorośla górskie (Adenostylion alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium)	0,00
Niżowe i górskie świeże łąki Użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	1,89
Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (Żywe)	0,37
Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	0,00
Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea)	0,70
Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku Rhynchosporion	0,04
Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion)	0,04
Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	2,23
Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino)	2,45
Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion)	0,70
Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)	0,00
Wyżyny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	1,97
Sosnowy bór chrobotkowy (Cladonio-Pinetum i chrobotkowa postać Peucedano-Pinetum)	0,00

Elementy systemu europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000. (Opracowanie ekoficjograficzne...)

5.10. Klimat akustyczny i promieniowanie elektromagnetyczne

Hałas

Hałas określa się jako: niepożądane, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego oddziaływujące za pośrednictwem powietrza na organizm ludzki. W związku z rozwojem komunikacji, uprzemysłowieniem i postępującą urbanizacją stanowi on dużą uciążliwość dla człowieka. Ze względu na środowisko oraz źródło generujące, hałas dzielimy na:

- komunikacyjny, gdzie źródłem jest ruch drogowy,
- kolejowy,
- przemysłowy,
- komunalny.

W obrębie terenu objętego opracowaniem największym zagrożeniem jest hałas drogowy, a w mniejszym stopniu hałas komunalny. Głównym źródłem hałasu są tutaj intensywnie obciążone ulice: Zamoyskiego, Lubelska i Ulanowska. Intensywność ruchu drogowego na wspomnianych ulicach wynika ze śródmiejskiego charakteru obszaru opracowania oraz roli tranzytowej, jaką pełnią wspomniane ulice. Ulica Zamoyskiego to fragment drogi krajowej nr 74, natomiast ulica Lubelska i Ulanowska to odcinek drogi nr 19.

Dokuczliwość **hałasu drogowego** wynika przede wszystkim z jego powszechności. Zakres i skala uciążliwości związanych z hałasem drogowym jest uzależniona nie tylko od natężenia ruchu kołowego, ale i stanu pojazdów, ich prędkości oraz stanu technicznego nawierzchni. Należy zauważyć, iż liczba zarejestrowanych pojazdów (zarówno osobowych, ciężarowych, jak i ciągników) w granicach województwa lubelskiego systematycznie rośnie. Wynika to przede wszystkim ze znaczącej roli transportu drogowego w przewozie osób i towarów.

Na podstawie *Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów w województwie podlaskim, warmińsko-mazurskim i lubelskim/województwo lubelskie/* w roku 2010 odnotowano następujące obciążenie dróg:

Nr drogi	Natężenie ruchu wg GPR 2010			
	SRD 06:00-18:00	SRW 18:00-22:00	SRN 22:00-06:00	SDR poj./dobę

Prognoza oddziaływania na środowisko

Dr nr 19	8635	1828	1021	11484
Dr nr 74	10250	2001	740	12991

W przypadku obszaru opracowania najbardziej narażeni na uciążliwości klimatu akustycznego są mieszkańcy domów sąsiadujących z ulicą Zamoyskiego, Ulanowską i Lubelską. Ponadto dużą uciążliwość komunikacyjną stanowi dworzec autobusowy zlokalizowany przy ulicy Sukienniczej.

Punktowymi źródłami hałasu na rzeczowym obszarze są także punkty usługowe, jednakże hałas powstający w wyniku funkcjonowania wymienionych obiektów nie przekracza dopuszczalnych norm, stanowiąc jedynie o lokalnej uciążliwości wynikającej z procesów technologicznych, bądź zwiększonej liczby pojazdów osobowych i ciężarowych.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne powstaje ze źródeł naturalnych np. występujących w środowisku pierwiastków promieniotwórczych i radioizotopów oraz źródeł o charakterze antropogenicznym. Z uwagi na sposób oddziaływania widmo promieniowania elektromagnetycznego dzielimy na promieniowanie jonizujące i niejonizujące. Dla zdrowia człowieka duże zagrożenie może powodować promieniowanie jonizujące. Promieniowanie niejonizujące jest bardzo powszechne i towarzyszy wielu działaniom człowieka.

Decydujący wpływ na poziom pól w środowisku Janowa Lubelskiego mają:

- napowietrzne linie elektroenergetyczne,
- stacje elektroenergetyczne,
- instalacje radiokomunikacyjne służące do przekazu informacji (w mieście są to stacje bazowe telefonii komórkowej).

Na terenie miasta pola elektromagnetyczne są wytwarzane przez:

- Główny Punkt Zasilania 110/15 kV (GPZ – Janów I) (dwa transformatory o mocy po 16 MVA i rozdzielnia średniego napięcia),
- dwie linie energetyczne wysokiego napięcia 110 kV relacji GPZ Janów – Żółkiewska i GPZ Janów – Stalowa Wola,
- 11 linii magistralnych SN, wyprowadzonych z GPZ – Janów I, przebiegające przez obszar miasta i zasilające stacje transformatorowe,
- sześć linii SN, przebiegających na kierunku SE – NW pomiędzy GPZ-em a dzielnicą przemysłową tworzy na terenie Łąk Branewskich pas techniczny o szerokości 120 – 150 m,
- stacje bazowe telefonii komórkowej zlokalizowane w mieście na terenie: fabryki maszyn, szpitala i rejonu energetycznego.

Zgodnie z *Monitoringiem pól elektromagnetycznych w 2011 roku* prowadzonym przez WIOŚ w Lublinie analiza pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie województwa lubelskiego wykazała, iż istniejące poziomy pól elektromagnetycznych są mniejsze od poziomów dopuszczalnych i nadal utrzymują się (tak, jak w latach ubiegłych) na niskich poziomach.

Można przyjąć, że wobec stałego wzrostu ilości urządzeń i instalacji emitujących pola elektromagnetyczne, poziom promieniowania elektromagnetycznego będzie wzrastał, natomiast na chwilę obecną nie stanowi zagrożenia dla środowiska życia człowieka.

5.11. Walory krajobrazowe

Walory krajobrazowe terenu opracowania są zróżnicowane z uwagi na rozpiętość w zagospodarowaniu. Tereny podlegające przekształceniom od wielu lat wykształciły charakterystyczny krajobraz zurbanizowany, jedynie w bliskim sąsiedztwie doliny rzecznej można mówić o krajobrazie

pólnaturalnym.

O ile centralna część obszaru opracowania charakteryzuje się spójnym krajobrazem śródmiejskim, to stopniowo rozrastanie się miasta doprowadziło do pojawiania się elementów o charakterze dysharmonicznym, bądź obniżającym estetykę miasta. Przykładem jest tutaj dworzec autobusowy na reprezentacyjnym placu nie tylko obszaru opracowania, ale i całego miasta.

Im dalej od części śródmiejskiej, objętej ochroną układu urbanistycznego miasta, tym walory krajobrazowe opracowania można ocenić jako umiarkowane, a miejscami niskie, z uwagi na mało spójny charakter przestrzeni o zróżnicowanej zabudowie, odmiennym zagospodarowaniu przestrzeni.

Dolina rzeki do ulicy Lubelskiej cechuje się umiarkowanymi wartościami wizualnymi z uwagi na uregulowane koryto rzeki, jednak stopniowo bliżej źródeł charakter rzeki zmienia się w bardziej naturalny.

Do elementów dysharmonicznych należy linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV, budynek kotłowni, mączarni, dworca autobusowego i targowiska.

5.12. Walory i wartości kulturowe

W granicach opracowania znajdują się wpisane są do rejestru zabytków nieruchomych „A” województwa lubelskiego.

Ochrona obiektów i zespołów zabytkowych

Lp.	Miejscowość	Gmina	Powiat	Obiekt	Nr rejestru
1	Janów Lubelski	Janów Lubelski	janowski	Zespół klasztorny poddominikański: kościół paraf. pw. św. Jana Chrzciciela z wystrojem wnętrza, wyposażeniem, kaplica Objawienia, klasztor, brama – dzwonnica, mur z bramkami, drzewostan w obrębie cmentarza kościelnego	A/384
2	Janów Lubelski ul. Bialska 92	Janów Lubelski	janowski	Stara część cmentarza rzymskokatolickiego	T A/434
3	Janów Lubelski ul. Bialska 121	Janów Lubelski	janowski	Teren dawnego cmentarza przykościelnego z nagrobkami, relikwiami kościoła i schodów oraz starodrzewem	A/358
4	Janów Lubelski ul. Jana Pawła II 5 – ul. Ogrodowa	Janów Lubelski	janowski	Zespół budynków dawnego więzienia	A/243
5	Janów Lubelski ul. Zamoyskiego 52	Janów Lubelski	janowski	Budynek d. Kancelarii Ordynacji Zamojskiej wraz z działką	A/1
6	Janów Lubelski ul. Zamoyskiego 56	Janów Lubelski	janowski	Dom mieszkalny (d. Kasa Powiatu)	A/572
7	Janów Lubelski (d. Biała)	Janów Lubelski	janowski	Cmentarz wojenny z II wojny świat.	

Zabytki te znajdują się w wyodrębnionej w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Janów Lubelski” strefie ścisłej ochrony konserwatorskiej „A”.

W stosunku do obiektów i zespołów objętych ścisłą ochroną konserwatorską „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego” ustala obowiązki:

- zachowania zabytków w ich obecnej formie przestrzennej wraz z ich najbliższym otoczeniem,
- utrzymania w miarę możliwości pierwotnych funkcji obiektów zabytkowych,
- użytkowania gwarantującego zachowanie i utrzymanie zabytku,
- przywracania, w miarę możliwości, utraconych wartości obiektom przy poprawie standardu funkcjonalnego i technicznego,
- zagospodarowania terenów otaczających w sposób zgodny z zabytkowym charakterem obiektu,
- zagwarantowania stref ochrony krajobrazowej i osi widokowych, stref ekspozycji i stref obserwacji archeologicznych.

Poza strefą „A” w studium wyodrębniono strefę pośredniej ochrony konserwatorskiej „B”. Obejmuje ona układ urbanistyczny miasta, który jako obiekt zabytkowy został zarejestrowany w gminnej ewidencji zabytków, co oznacza, iż podlega on ochronie konserwatorskiej.

Dla obiektów i obszarów tego typu, chronionych przez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, plan zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego z 2002 r. ustala:

- zachowanie, w miarę możliwości, w celu utrzymania tożsamości kulturowej miejsca,
- użytkowanie gwarantujące zachowanie i utrzymanie zabytku,
- w przypadku koniecznej rozbiórki obiektu opracowanie dokumentacji fotograficznej i skróconej inwentaryzacji architektonicznej, w celu uzyskania zgody na rozbiórkę,
- obejmowanie ochroną na mocy mpzp,
- eksponowanie obiektów w krajobrazie i odpowiednie zagospodarowanie terenów otaczających,
- zachowanie istniejących stref ochrony krajobrazowej i osi widokowych,
- podnoszenie jakości funkcjonalnej i technicznej obiektów.

5.13. Istniejące zagrożenia dla stanu i funkcjonowania środowiska oraz problemy ochrony środowiska

Problemy ochrony środowiska powinny być częściowo rozwiązane już na etapie tworzenia koncepcji zagospodarowania przestrzennego. Planowanie uwzględniające potrzebę zachowania walorów przyrodniczych, w tym obiektów i obszarów prawnie chronionych może pozwolić na utrzymanie środowiska przyrodniczego w odpowiednim stanie i zapewnić jego dobre funkcjonowanie. Odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni może skutecznie gwarantować zachowanie zasobów przyrody w dobrym stanie i zapewnienie dobrego funkcjonowania środowiska. Szczególnej wagi powyższe nabiera w aspekcie wprowadzania nowego, odmiennego zagospodarowania.

Obszar objęty planem stanowi fragment większej jednostki miejskiej tak więc rozpatrując oddziaływania w zakresie granic planu mają one charakter lokalny, jednakże teren ten współistnieje z jego otoczeniem, tak więc presje środowiskowe nakładają się na siebie, prowadząc do większych oddziaływań.

W przypadku terenu opracowania do zagrożeń należą:

- Istniejąca zabudowa mieszkaniowa, usługowa i produkcyjna. Związane z nią uciążliwości to m.in. utwardzenie terenu, zaburzenie profilu glebowego, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, ograniczenie areału występowania zwierząt.
- Uciążliwości związane z ruchem tranzytowym na ulicach miasta, a więc przede wszystkim uciążliwości klimatu akustyczne, zwiększone zanieczyszczenia powietrza i gleb w bezpośrednim sąsiedztwie drogi (w tym spływ zanieczyszczeń z nawierzchni z wodami opadowymi i roztopowymi, zwiększone zasolenie gleb w okresie zimowym).
- Niedostateczny rozwój infrastruktury technicznej w granicach opracowania: obecność zbiorników bezodpływowych generujących potencjalne zagrożenie dla wód gruntowych i podziemnych (rozszczelnienie zbiorników bezodpływowych), zaopatrzenie w ciepło z indywidualnych źródeł ogrzewania, które są źródłem tzw. niskiej emisji (przy czym zagrożeniem jest również możliwość spalania odpadów).
- Obecność terenów użytkowanych rolniczo wiąże się z zagrożeniami: erozji wodnej i powietrznej, a przede wszystkim zagrożenia należy się upatrywać w niewłaściwej gospodarce nawozowej, tj. technice wysiewu oraz sposobu dawkowania i przechowywania nawozów sztucznych, zwłaszcza sypkich oraz obornika.
- Największym zagrożeniem dla zwierząt jest zajmowanie ich przestrzeni życiowej przez zabudowę miejską oraz fragmentacja siedlisk spowodowana przez coraz mocniej obciążoną sieć dróg. Natomiast zagrożeniem dla flory są postępujące procesy urbanizacji, które zatrzymują proces sukcesji wtórnej lub/i zostaną zastąpione przez zbiorowiska zieleni urządzonej np.: ogrodów przydomowych.

6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU

Zmiana stanu i funkcjonowania poszczególnych komponentów środowiska jest uzależniona od nasilenia istniejących presji środowiskowych oraz od powstania nowych oddziaływań. Dokonując oceny potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień planu należy uwzględnić, iż nie wyklucza to dalszego rozwoju obszaru planu i związanego z nim nowego inwestowania. Zarazem brak zapisów szczegółowych dotyczących planowania przestrzennego nie zmniejszy już istniejących uciążliwości wynikających z zagospodarowania terenu.

W przypadku analizowanego terenu zagrożeniami przy braku realizacji projektu planu są:

- niekontrolowany i nieuregulowany rozwój zabudowy, która pozbawiona regulacji, niejednokrotnie skutkuje bardzo dużym chaosem przestrzennym. Istotne są tu nie tylko kwestie ładu przestrzennego, ale i funkcjonalności przestrzeni oraz dysproporcji pomiędzy rozwojem zabudowy a rozwojem infrastruktury towarzyszącej. Z tego względu istnieje duże prawdopodobieństwo rozwoju zabudowy o bardzo zróżnicowanej kubaturze i wykończeniu.
- Niekontrolowany rozwój usług i przemysłu. Nadzór nad m.in. lokalizacją przedsięwzięć, stopniem ich uciążliwości, które regulują zapisy prawa miejscowego stwarza możliwość ograniczenia lub/i zapobiega powstaniu negatywnych wpływów na środowisko. Zmiana dotychczasowej funkcji i formy użytkowania terenu poprzez wprowadzenie silnie ingerujących w środowisko obiektów przemysłowych i usługowych bez należytej kontroli może prowadzić do zniszczenia cennych układów przyrodniczych czy niepotrzebnego przerywania ciągów ekologicznych. Brak zapisów planistycznych stwarza realne niebezpieczeństwo wprowadzenia inwestycji o znaczącym oddziaływaniu dla środowiska, o

zbyt dużej kubaturze bądź niewłaściwej lokalizacji prowadząc do drastycznego zmniejszenia walorów przyrodniczych i krajobrazowych regionu.

- Zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych na skutek nie uregulowanej kwestii gospodarki ściekowej, nielegalnego deponowania odpadów (zagrożenie to dotyczy także terenów poza granicami opracowania)
- Większa intensywność procesów erozyjnych, na skutek np.: niewłaściwej gospodarki rolnej i nawozowej,

Zbyt intensywna, bądź chaotyczna zabudowa, w połączeniu z nieodpowiednią lokalizacją oraz wprowadzenie usług i inwestycji uciążliwych jest dużym zagrożeniem dla układów przyrodniczych, których zniszczenie jest praktycznie niemożliwe do odtworzenia, bądź wymaga odległej perspektywy czasowej liczonej w setki lat.

Brak realizacji zapisów planu pod wieloma względami byłby korzystniejszy w aspekcie ekologicznym. Pozostawienie w dotychczasowej formie terenów niezagospodarowanych i nieużytkowanych jest korzystne z przyrodniczego punktu widzenia, gdyż pełnią one rolę potencjalnych terenów rozwoju roślinności wysokiej, miejsc żerowania ptaków i utrzymują silne lokalnego powiązania przestrzeni rolnych z kompleksami leśnymi. Taki optymistyczny scenariusz jest jednak w pełni realny tylko przy założeniu równoczesnego zatrzymania rozwoju i presji inwestycyjnej w całym rejonie. Należy również pamiętać, że ww. korzyści mogą zostać przynajmniej częściowo zachowane poprzez ściśle określenie w planie zasad zagospodarowania i kształtowania zabudowy w sposób najmniej ingerujący w środowisko, a więc przyjęcie dużych minimalnych wskaźników powierzchni biologicznie czynnej, nieprzekraczalnych gabarytów zabudowy oraz zapewnienie wszelkich urządzeń czy instalacji służących ochronie środowiska.

Nie zawsze odstępianie od realizacji projektowanych zapisów jest korzystne dla środowiska, niekiedy to właśnie przyjęcie pewnych, ścisłych zasad zagospodarowania pozwala na lepszą i skuteczniejszą ochronę zasobów środowiskowych. Należy przy tym pamiętać, że brak planu miejscowego nie powoduje zablokowania możliwości nowego inwestowania.

Jako negatywne skutki braku realizacji planu należy wymienić:

- chaotyczny rozwój zabudowy - m.in. brak kontroli nad kubaturą i rozmieszczeniem budynków oraz infrastruktury im towarzyszącej,
- niedostateczny rozwój infrastruktury,
- stopniowe pogarszanie jakości wód powierzchniowych i gruntowych,
- możliwość realizacji inwestycji o bardzo wysokim stopniu oddziaływania na środowisko, bez możliwości wpływu nad lokalizacją i wielkością przedsięwzięcia, wielkość emisji oraz rozwiązań technicznych i technologicznych,
- niebezpieczeństwo poddawania presji najcenniejszych obszarów przyrodniczych poprzez brak kontroli nad rozmieszczeniem i rozwojem przedsięwzięć przemysłowych, usługowych ale i mieszkaniowych,
- niszczenie istniejących cennych połączeń i układów przyrodniczych na skutek braku kontroli nad rozwojem miasta,
- przerwanie lokalnych i ponadlokalnych korytarzy ekologicznych,
- zubożenie bioróżnorodności w skali lokalnej oraz pośrednio regionalnej,
- pokrywa roślinna zagrożona usunięciem bez zapewnienia kompensacji przyrodniczej,

- brak pełnej regulacji dotyczących zachowania powierzchni biologicznie czynnej,
- możliwości realizacji, inwestycji nie wpisujących się w lokalny charakter miejsca.

Pod warunkiem zaniechania znacznego inwestowania, brak realizacji postanowień planu jest korzystny dla zachowania istniejących struktur przyrodniczych oraz istniejących między nimi połączeń. Jednakże znacznie większe niebezpieczeństwo stanowi niekontrolowany rozwój miasta, który może prowadzić do powstania nie tylko negatywnych oddziaływań na środowisko ale i skutków skumulowanych oraz groźnych, bo trudnych do oszacowania w czasie trwania i efektach, skutków synergicznych.

7. PRZEWIDYWANE SKUTKI WPLYWU USTALEŃ PLANU NA ŚRODOWISKO

W odniesieniu do obszaru objętego projektem planu, analogicznie do innych obszarów objętych procedurą sporządzania planu miejscowego, istotne jest, iż stanowią one fragment większej przestrzeni zurbanizowanej. Dlatego też skala oddziaływań presji środowiskowych i potencjalnych skutków realizacji planu ma zarówno charakter lokalny, jednak obszar współistniejąc z otoczeniem, stąd też część oddziaływań będzie nakładać się na siebie, potencjalnie prowadzi to do większych oddziaływań.

Analizowany plan ma głównie charakter porządkujący, ze względu na wieloletnie zainwestowanie terenu o stosunkowo jasno, zdefiniowanych zagospodarowaniu. Dlatego też plan ma głównie charakter systematyzujący. Udział terenów niezagospodarowanych jest niski, dlatego podstawowe działania projektowe skierowane były na uporządkowanie przestrzeni oraz usprawnienia jej funkcjonowania, przy pomocy jasnych zasad gospodarowania terenu.

Z uwagi na powyższe w granicach rzeczowego obszaru nastąpi przede wszystkim nadanie nowej jakości przestrzeni zurbanizowanej poprzez: kontrolowane dogęszczenie zabudowy w wyznaczonych obszarach, uporządkowanie problemu parkowania, zaadaptowanie elementów cennych kulturowo, wyznaczenie zieleni urządzonej o wysokich walorach przyrodniczych, a zarazem tworzących unikalny charakter miasta oraz wyznaczenie wskaźników intensywności zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą oraz istniejącymi uwarunkowaniami w projekcie planu przewidziano przede wszystkim uporządkowanie przestrzeni poprzez wyznaczanie wyraźnych stref funkcjonalnych. Plan w sposób spójny i harmonijny rozszerza strefę zurbanizowaną dopuszczając rozwój zabudowy w oparciu o już istniejącą jej siatkę. W analogiczny sposób przeprowadzono również poszerzenie terenów o funkcji usługowej.

Największe zmiany w dotychczasowym zagospodarowaniu zajdą w kwartale ulic: ks. Skorupki, Bialskiej i Sienkiewicza, gdzie poszerzono strefę zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług, wzdłuż ulicy Sienkiewicza gdzie dopuszczono rozwój funkcji usługowej (w sąsiedztwie cmentarza), na krańcach ulicy Bialskiej – gdzie również dopuszczono dalszy rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Poszerzenie strefy usług zostało dopuszczone także przy ulicy Lubelskiej, w dolinie rzeki.

Układ komunikacyjny w dużym stopniu utrzymano w dotychczasowym kształcie, uzupełniając jedynie o ciągi komunikacyjne usprawniające dojazd do nowej zabudowy.

Rzeczowy obszar tworzy nową przestrzeń zurbanizowaną, co odbędzie się częściowo kosztem świata przyrody, jednakże uwzględniając zasadę prewencji w ochronie środowiska zapisy planu dążą do minimalizacji negatywnych oddziaływań na środowisko, bądź prowadzą do jego kompensacji w przypadku niemożliwych do uniknięcia strat. W tym przypadku należy zauważyć, iż działania w zakresie planowania przestrzennego muszą być zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju, w której równie istotny jest rozwój społeczny, gospodarczy terenów, jak i poszanowanie wartości przyrodniczych.

Skutki realizacji ustaleń projektu planu mogą być wielokierunkowe, rozłożone w czasie i o różnym nasileniu. Wpływ skutków realizacji planu na poszczególne komponenty środowiskowe, a także ludzi, dobra materialne i zabytki zostanie przedstawiony w kolejnych podrozdziałach. Szczególny nacisk położono na wpływ zapisów dokumentu na funkcjonowanie środowiska przyrodniczego, a więc elementy, które zapewniają prawidłowy obieg materii, rozwój organizmów, zachowanie bioróżnorodności i funkcjonowania korytarzy ekologicznych.

7.1 WPLYW NA WARUNKI ŻYCIA I ZDROWIE LUDZI

Ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego odnoszą się nie tylko do środowiska

przyrodniczego, ale odgrywają również rolę w kształtowaniu środowiska życia człowieka oraz jakości jego życia.

Główne zmiany, jakie nastąpią na skutek realizacji zapisów planu to: uzupełnienie zabudowy w istniejącej już siatce ulic, wprowadzenie odpowiednich zabezpieczeń w obrębie zabudowy narażonej na uciążliwości klimatu akustycznego, zachowanie wartości zabytkowych i przyrodniczych rzeczowego obszaru, wyznaczenie jednoznacznych zasad modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej oraz ustalenie zasad kształtowania ładu przestrzennego.

Nie prognozuje się negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi. Plan zawiera szereg ustaleń dotyczących ochrony środowiska, które w sposób bezpośredni i pośredni wpływają korzystnie na warunki życia i zdrowie ludzi. Ustalenia te dotyczą m.in. gospodarki wodno – ściekowej, wykorzystania ekologicznych czynników grzewczych czy też warunków gospodarki odpadami. Dodatkowo w planie dokonano klasyfikacji terenów opracowania pod względem wymaganego standardu jakości klimatu akustycznego.

Ponadto plan wyraźnie wskazuje dla kolejnych terenów funkcjonalnych zakaz lokalizacji usług uciążliwych, definiowanych jako: *usługi związane z działalnością szkodliwą dla zdrowia ludzi, środowiska, które nie spełniają wymogów sanitarnych i standardów emisyjnych, określonych w przepisach odrębnych lub których uciążliwość wykracza poza teren działki budowlanej oraz usługi z zakresu dystrybucji takich towarów jak: gaz, paliwa płynne, stałe oraz inne substancje niebezpieczne, za wyjątkiem obiektów obsługi technicznej ; usługą uciążliwą może być uciążliwość zapachowa, usługi transportowe, pogrzebowe.* A więc takich, które nie tylko mogłyby prowadzić do zmian do znaczących negatywnych zmian w środowisku, bądź też prowadzić działalność szkodliwą dla zdrowia ludzi. Zapis ten w znacznym stopniu eliminuje zagrożenia związane ze zdrowiem i życiem ludzi, a tym samym chroni i utrzymuje korzystne warunki życia.

Zapisami chroniącymi warunki życia i zdrowie ludzi są także zapisy odnoszące się do:

- zapisy z zakresu - zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego. W ramach których w planie zapisano – zakaz realizacji usług uciążliwych oraz wskazano szereg inwestycji zarówno z zakresu usług jak i działalności produkcyjnej⁶, które są wykluczone w graniach planu.

Potencjalne niebezpieczeństwo w zapisach planu to wymienianie enumeratywnie zakazanych form działalności, ponieważ plan jest dokumentem opracowywanym na wiele lat w przód, a więc istnieje możliwość powstania nowych rodzajów usług, przemysłu i innych działalności, które nie wymienione w projekcie planu będą możliwe do realizacji, mimo związanych z nimi uciążliwości. Warto podkreślić, iż katalog inwestycji mogących zawsze znacząco i mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zmienia się na przestrzeni czasu, co jest odpowiedzią zarówno na zmieniającą się gospodarkę, nowe technologie, jak i regulację wyższego rzędu np.: unijne. Dlatego precyzyjne określenie zakazanych form działalności uznaje się za możliwe potencjalne zagrożenie dla funkcjonowania środowiska.

- na obszarach związanych ze stałym pobytem ludzi, a więc zabudowy mieszkaniowej (od MNU-1 do MNU-66, od UMN-1 do UMN-31), plan dodatkowo wprowadza zakaz realizacji: stacji

⁶ 1. Na terenie objętym planem zakazuje się realizacji usług uciążliwych; stacji paliw; domów pogrzebowych i krematoriów; obiektów oraz urządzeń wykorzystujących w procesie energetycznym przetwarzanie energii wiatru; obiektów oraz urządzeń służących wytwarzaniu i przetwarzaniu paliw i energii z biomasy i biogazu pochodzących ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu szczątków roślinnych i zwierzęcych; obiektów oraz urządzeń służących wytwarzaniu i przetwarzaniu paliw i energii z biogazu rolniczego; wytwórni mas bitumicznych i betoniarni; obiektów i urządzeń do tymczasowego magazynowania odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów; składowisk odpadów; punktów do zbierania lub przetadunku złomu; obiektów oraz urządzeń utylizacji odpadów zwierzęcych; obiektów oraz urządzeń kompostowni i spalarni odpadów; obiektów służących do mieszania, emulgowania, konfekcjonowania produktów i półproduktów chemicznych, związanych z produkcją w szczególności kosmetyków, farmaceutyków, barwników, lakierów, rozpuszczalników; obiektów i urządzeń tartaków; obiektów i urządzeń służących do chowu lub hodowli zwierząt; ubojni zwierząt, o ile ustalenia szczegółowe planu nie stanowią inaczej.

obsługi lub remontowych sprzętu budowlanego, rolniczego, środków transportu. Zakaz, o którym mowa powyżej dotyczy pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 t,

- w granicach planu obowiązuje także zakaz składowania odpadów, co również minimalizuje zagrożenia związane z negatywnym oddziaływaniem na środowisko (np. ryzyko zanieczyszczenia wód gruntowych), a tym samym minimalizuje ryzyko pogorszenia warunków życia ludzi,

- wprowadzenie zasady - *ograniczenia szkodliwego oddziaływania na środowisko do terenu działki budowlanej, na jakiej jest wytwarzane i do której jednostka organizacyjna je wytwarzająca, posiada tytuł prawny.*

W przypadku istniejących uciążliwości związanych z ruchem samochodowym, realizacja planu nie wpłynie na ich zmniejszenie, natomiast zwiększenie udziału terenów o funkcji usługowej z dużym prawdopodobieństwem może przyczynić się do wzrostu natężenia ruchu. Jednakże rozwiązaniem tego problemu jest planowana budowa obwodnicy Janowa, która odciąży miasto z ruchu tranzytowego, a tym samym nastąpi jego uspokojenie w obszarze śródmiejskim.

Z uwagi na fakt, iż plan w dużej mierze systematyzuje istniejące zagospodarowanie, a nowe funkcje pojawiają się na terenach często już wykorzystywanych nie przewiduje się pogorszenia warunków życia ludzi. Natomiast wprowadzone planem regulacje będą stanowić zabezpieczenie przed realizacją nowych intensywnych, czy szkodliwych form zagospodarowania.

Dla rzeczowego terenu przyjęcie opracowania planistycznego w odniesieniu do warunków życia ludzi oraz jakości ich życia przyniesie pozytywne zmiany. Za pozytywny aspekt należy uznać, iż zapisy planu gwarantują pełne pokrycie potrzeb ludności w zakresie obsługi mediów – infrastruktury technicznej. Ponadto realizacja zapisów planu ma korzystny wpływ na lokalny rozwój gospodarczy i stwarza lepsze możliwości dla działań ludzkich. Dotyczy to w szczególności właścicieli gruntów, przeznaczanych pod nowe inwestycje.

Plan utrzymuje strefę ochrony sanitarnej od cmentarza czynnego, zgodnie z obowiązującymi przepisami w odległości 50 i 150 m od obiektu.

Z uwagi na obecność w graniach opracowania doliny rzeki Białej i związane zagrożenie powodzią w planie wyznaczono obszar szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie 1%. W obrębie wyznaczonej na rysunku planu strefy obowiązują odrębne przepisy z zakresu prawa wodnego. Istotnym jest iż w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki plan nie dopuszcza do rozwoju nowej zabudowy, a podstawowe przeznaczenie terenu to tereny rolne, zieleni naturalnej, tereny rekreacji oraz usług sportu. Limitowany dalszy rozwój zabudowy mieszkaniowej nie tylko zapewnia trwałą ochronę zasobów przyrodniczych i krajobrazowych, ale i ogranicza do minimum liczbę mieszkańców, którzy mogą potencjalnie być narażeni na niebezpieczeństwo powodzi, utratę życia i mienia.

Zgodnie z zapisami planu zabronione jest odmienne tymczasowe zagospodarowanie terenów. Rozwiązanie to można uznać za optymalne z dwóch powodów. Uniemożliwia „zagrabianie” terenu oraz wprowadzanie prowizorycznych obiektów, często niespełniających przepisów prawa budowlanego i o niskich walorach wizualnych.

Rozbudowa obszaru planu i związana z nią zwiększona aktywność gospodarcza skutkuje wielokierunkowym rozwojem terenu i ma wpływ wykraczający dalece poza granice planu. Nowe miejsca pracy, zwiększona liczba działek o charakterze mieszkaniowym i usługowym, usprawniona komunikacja, przynoszą pozytywne efekty nie tylko dla mieszkańców samego obszaru ale i mieszkańców najbliższych dzielnic, jak i osób przebywających tu czasowo oraz przyszłych inwestorów. Nie należy zapominać, iż ułatwienie rozwoju i inwestowania poprzez wprowadzenie odpowiednich postanowień w odniesieniu do zagospodarowania przestrzennego, komunikacji, infrastruktury technicznej jest warunkiem do zmian oraz znacznie podwyższa potencjał rozwojowy

dzielnicy na wiele lat w przód.

Podsumowanie:

- realizacja zapisów planu w aspekcie społecznym jest jak najbardziej pozytywna. Plan umożliwi rozwój społeczny, i ekonomiczny, z zachowaniem dbałości o jakość, komfort mieszkańców i użytkowników tego obszaru.
- zapisy z zakresu ochrony środowiska, ładu przestrzennego minimalizują w stopniu wystarczającym uciążliwość wynikające z funkcjonowania nowych terenów zurbanizowanych.
- plan właściwie przewiduje rozwiązania chroniące środowisko życia i zdrowia ludzi w zakresie, jaki może być przedmiotem postanowień planu.
- w związku z powyższym nie prognozuję się negatywnego znaczącego oddziaływania na życie ludzi.

7.2. WPLYW NA BIORÓŻNORODNOŚĆ

Wpływ realizacji zapisów planu na bioróżnorodność obszaru opracowania można uznać za niski i umiarkowany. Wynika to przede wszystkim z umiarkowanych wartości przyrodniczych terenu opracowania, które są rezultatem wieloletniego zainwestowania obszaru i ciągłych presji antropogenicznych. W obrębie rzeczowego obszaru najwyższą wartość przyrodniczą prezentują dolina rzeki Białej oraz park miejski, jednakże jest to forma zieleni urządzonej, wyizolowana przyrodniczo od innych terenów aktywnych biologicznie, co tym samym zmniejsza jej wartość.

Nowe zagospodarowanie będzie wprowadzone przede wszystkim na tereny niezagospodarowane i niezabudowane, które w chwili obecnej porasta niska, roślinność synantropijna o małej wartości przyrodniczej i wizualnej, bądź też na odłogowane użytki rolne. Zmiany te nie powinny wpłynąć na stan środowiska przyrodniczego obszaru opracowania, ponieważ tereny te nie stanowią cennych siedlisk przyrodniczych, a intensywne użytkowanie terenów sąsiednich powoduje, iż obszary te nie stanowią ostoi dla cennych i rzadkich gatunków zwierząt.

Potencjalne zagrożenie mogą generować bardzo niskie wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej ustalone w projekcie planu. Dla terenów o odmiennym zagospodarowaniu od dotychczasowego wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej są na poziomie 15-35%. Dla obszarów już istniejących wartości te wahają się pomiędzy 15% a 35%, wyjątkiem są tutaj tereny: ZU-1 do ZU-4 60%, od ZPR-1 do ZPR-3 60%, ZN-1 do ZN-10 85%, ZC-1 70%. Jednak są to obszary jednostkowe w stosunku do całej powierzchni planu. Zagrożeniem nie jest tutaj intensywność zabudowy, gdyż plan dopuszcza przede wszystkim zabudowę jednorodziną, natomiast w zestawieniu z minimalną powierzchnią działek może prowadzić do stosunkowo zbyt intensywnej zabudowy. Rozwiązanie to jest niekorzystne zarówno z uwagi na funkcjonowanie przyrodnicze miasta, tworzenie „biologicznych pustyń” ale i potencjalne pogarszanie warunków życia ludzi.

Prawdopodobnie na skutek realizacji projektu planu będzie dochodzić do oddziaływań o charakterze bezpośrednim, takich jak: niszczenie siedliska glebowego, zniszczenie wierzchniej warstwy ziemi pokrytej roślinnością, zmniejszenie powierzchni aktywnych biologicznie, utwardzanie powierzchni gleby. Jednak konsekwencją będą także działania pośrednie: zwiększenie liczby osób penetrujących teren, zwiększenie liczby urządzeń i pojazdów, płoszenie zwierząt. W konsekwencji będzie prowadzić do zubożenia zbiorowisk roślinnych, zmniejszenia liczby osobników i różnorodności zwierząt, zmiany zbiorowisk roślinnych na rzecz zbiorowisk synantropijnych oraz zwiększenia udziału gatunków synurbijnych tzn. związanych ze środowiskiem miejskim.

Tereny już zurbanizowane będą podlegać dalszej urbanizacji i niekiedy intensyfikacji zagospodarowania, jednakże zapisy wykluczające usługi uciążliwe, szczegółowe zapisy z zakresu ochrony przyrody minimalizują w znacznym stopniu negatywne oddziaływanie na środowisko.

W granicach plany projekt planu w znacznym stopniu zachowuje i chroni najbardziej cenne obszary i enklawy przyrodnicze, w tym przypadku dolinę rzeki Białej. Formą ochrony doliny rzecznej, która pełni rolę istotnego korytarza migracyjnego, jest wprowadzenie w otuliny biologicznej rzeki oraz utrzymanie dotychczasowego zagospodarowania – praktycznie wzdłuż całego przebiegu wyznaczono tereny zieleni naturalnej, tereny rekreacji, tereny rolne oraz usług sportu i organizacji imprez masowych. Ten rodzaj zagospodarowania sprzyja migracji zwierząt i umożliwia zachowanie istniejących połączeń przyrodniczych. Dla obszaru otuliny biologicznej rzeki wprowadzono zakaz realizacji zabudowy, co dodatkowo wzmacnia ochronę doliny rzeki przed niekorzystnym i szkodliwym zagospodarowaniem.

Ochronie podlega także zieleń urządzona, w tym przypadku miejski – ZU-4, którego ochrona jest dodatkowo wzmocniona z uwagi na wartość historyczną i kulturową obiektu.

Dodatkowo w planie wskazano szpalery drzew, które przyczynią się do podtrzymania aktywności biologicznej. Pomimo, iż wartość nasadzeń sztucznych, często jednorodnych pod względem gatunkowym, jest znacznie niższa niż naturalnie wykształconych siedlisk, to w granicach miasta umożliwia wykształcenie stabilnych struktur przyrodniczych.

Plan wskazuje także drzewa szczególnie wartościowe, dla których obowiązuje zakaz wycinki drzew oraz nakaz uwzględnienia w projekcie planu. Ochronie podlegają również drzewa – pomniki przyrody. Reasumując z uwagi na niską i umiarkowaną wartość przyrodniczą terenu, praktycznie całkowite przekształcenie zbiorowisk roślinnych i ubogą strukturę gatunkową fauny, nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na różnorodność biologiczną. Najcenniejsze enklawy przyrodnicze podlegają ochronie zarówno w zakresie rozwiązań funkcjonalnych (np.: odsunięcie intensywnych form zagospodarowania) i szczegółowych (np.: wprowadzenie otuliny rzeki, wskazanie wartościowych okazów drzew).

Podsumowanie:

- Prawdopodobnie nastąpi zmniejszenie udziału terenów aktywnych biologicznie – pól uprawnych,
- zmniejszenie przestrzeni życiowej dzikich gatunków zwierząt, wzrost udziału gatunków synurbijnych,
- wzmocnienie tendencji do ubożenia składu gatunkowego zbiorowisk roślinnych oraz wzrost udziału gatunków synantropijnych i popularnych roślin ozdobnych.

7.3. WPLYW NA FLORE

W zakresie oddziaływań na szatę roślinną prognozuje się umiarkowane lub niski stopień oddziaływań. Realizacja zapisów planu wiąże się z bezpośrednią dewastacją szaty roślinnej na skutek realizacji obiektów budowlanych (w tym mieszkaniowych, usługowych, przemysłowych), infrastruktury technicznej i drogowej.

Realizacja zapisów planu prowadzi do stopniowej dewastacji istniejącej szaty roślinnej na obszarach nowego zainwestowania. Jednak na terenach przewidzianych do zabudowy brak jest zbiorowisk szczególnie cennych pod względem przyrodniczym-w większości są to gatunki obcego pochodzenia, o dużej sile ekspansji. Tereny niezagospodarowane i nieużytkowane z dużym udziałem zbiorowisk

roślinności synantropijnej w planie przeznaczono pod rozwój usług, zabudowy mieszkaniowej oraz przemysłu. Formą ochrony roślinności są zapisy planu dotyczące wskaźników powierzchni biologicznie czynnej, przy czym plan jak zostało wspomniane plan wskazuje na bardzo niskie wartości tego wskaźnika. Udział powierzchni biologicznie czynnych na większości obszarów elementarnych jest pewną rekompensatą dla środowiska, przy czym przy tak wysokiej intensywności zabudowy wskaźniki te wydają się zbyt niskie, nawet dla obszarów śródmiejskich i predysponowanych do dalszej urbanizacji. Wyeliminowane zbiorowiska roślinności w części zostaną zastąpione przez powstające ogrody przydomowe, co stanowi pewnego rodzaju kompensację przyrodniczą. Wpływ na różnorodność pokrywy roślinnej będzie miał sposób kształtowania zieleni przez poszczególnych użytkowników nieruchomości, ustalenia planu są pod tym względem elastyczne, co może nieść ze sobą niebezpieczeństwo wprowadzenia gatunków obcych oraz inwazyjnych. Ponadto może dochodzić do znacznej „unifikacji” struktury roślinnej, ograniczenia do najpopularniejszych obecnie gatunków roślin ozdobnych (takich, jak: żywotniki, jałowce, świerki).

Plan wprowadza ochronę doliny rzeki Białej poprzez właściwe zagospodarowanie doliny – tereny wód, tereny zieleni naturalnej oraz tereny rekreacji oraz wprowadzenie otuliny biologicznej rzeki, w obrębie której obowiązuje zakaz realizacji zabudowy. Funkcje te umożliwiają zachowanie obecnego charakteru doliny, bezpośrednią ochronę istniejących warunków siedliskowych i roślinności. Wprowadzenie dodatkowej formy ochrony wydaje się szczególnie ważne w kontekście małej amplitudy ekologicznej zbiorowisk wodnych i przywodnych, które są szczególnie wrażliwe na zmiany zachodzące w środowisku. Natomiast, w porównaniu do pozostałych obszarów opracowania, odznaczają się bogatą strukturą i różnorodnością gatunkową.

W projekcie planu uwzględniono także ochronę Parku Miejskiego oraz znajdujących się w jego obrębie pomnikowych okazów drzew. W tym przypadku projekt planu wyznacza strefy ochronne dla poszczególnych okazów drzew, wprowadza zakaz zmian w zakresie rzeźby terenu, zaś wszelkie modernizacje są dopuszczone jedynie pod warunkiem respektowania przepisów odrębnych. Zapisy te uznaje się za wystarczające w zakresie ochrony zieleni urządzonej i drzew pomnikowych, które podlegają ochronie także na mocy przepisów odrębnych.

Plan wprowadza i utrzymuje część z dotychczasowych szpalerów drzew wprowadzając szczegółowe zapisy odnośnie ich kształtowania i ochrony. Plan wprowadza szpalery drzew m.in. wzdłuż ulic: Białskiej, Zamoyskiego, Ulanowskiej, Lubelskiej, a więc ciągów komunikacyjnych najbardziej reprezentacyjnych i na chwilę obecną najbardziej obciążonych ruchem drogowym. Zapisy planu dotyczące nowych nasadzeń roślinnych należałoby uzupełnić zapisem wprowadzającym gatunki roślin, w szczególności drzew, odpornych na warunki miejskie, co zwiększa prawdopodobieństwo stworzenia trwałych nasadzeń, a co za tym idzie, obniża koszty utrzymania i konieczności wprowadzania nowych nasadzeń (w przypadku wypadania słabszych okazów). Wprowadzenie licznych szpalerów drzew umożliwi złagodzenie negatywnych oddziaływań związanych z komunikacją, rozwojem nowej zabudowy, tak i środowiskowych, jak i krajobrazowych.

W przypadku obszarów przeznaczonych pod odmienne zagospodarowanie od dotychczasowego, a więc terenów: U-5, UW-2, U-12, U-14, KS-5, U-13, nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania w zakresie flory. Tereny te są obecnie głównie w użytkowaniu rolniczym w uzupełnieniu ze zbiorowiskami roślinności segetalnej, o stosunkowo niskiej wartości przyrodniczej.

Największe negatywne oddziaływanie w zakresie flory będzie zachodzić na etapie budowy dla nowych inwestycji i infrastruktury. W tym czasie nastąpi usunięcie wierzchniej warstwy gleby oraz zniszczenie pokrywy roślinnej. Może zaistnieć konieczność usunięcia pojedynczych okazów drzew i krzewów w obrębie prowadzonych inwestycji. Prawdopodobnie część roślinności zostanie zastąpiona przez nasadzenia ozdobne, co stanowi pewnego rodzaju rekompensatę dla środowiska. W odniesieniu do drzew, zarówno pojedynczych okazów, jak i skupisk największe niebezpieczeństwo wiąże się z

nadmierną wycinką oraz wypadaniem drzew na skutek zmian warunków siedliskowych (głównie obniżeniem poziomu wód gruntowych). O ile w przypadku wycinki drzew pewną rolę ochroną pełnią przepisy: Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 92 poz. 880) o ochronie przyrody, (Dz. U. Z dnia 30 kwietnia 2004 r.), rozdział o *Ochronie terenów zieleni i zadrzewień*, to w praktyce nie ma mechanizmu chroniącego przed wypadaniem drzew na skutek zmiany siedliskowych powstałych w efekcie prowadzonych prac ziemnych, osuszających, wykopów i nasypów, tworzonych na potrzeby inwestycji drogowych i obiektów kubaturowych.

Dla terenów upraw polowych nie przewiduje się negatywnych zmian. Dla większości obszarów przeznaczonych pod działalność rolną zostanie zachowane dotychczasowe zagospodarowanie.

Należy zauważyć, iż skala powstałych oddziaływań środowiskowych jest przede wszystkim uzależniona od stopnia realizacji zapisów planu. Prawdopodobnie zmiany wynikające z projektu planu będą następowały stopniowo, a ich rozłożenie w czasie spowoduje, iż presja na środowisko będzie ciągła lub tymczasowa, lecz o umiarkowanej sile. Najbardziej drastyczną zmianą dla stanu i funkcjonowania flory będzie pełna realizacja projektu planu w zakresie zabudowy, kiedy to zostanie zniszczona pokrywa roślinna.

Podsumowanie:

- Zniszczenie pokrywy roślinnej w obszarach uwolnionych pod zabudowę,
- Zastąpienie zbiorowisk roślinności ruderalnej i segetalnej przez popularne rośliny ozdobne i trawniki.

7.4. WPLYW NA FAUNĘ

W odniesieniu do świata zwierząt wskutek realizacji ustaleń planu przewiduje się dalsze zmniejszenie liczby występujących tu gatunków i ich liczebności. Jednak w obszarze planu występują przede wszystkim gatunki synurbijne tzn. związane ze środowiskiem miejskim, pojedyncze gatunki związane z siedliskami pól uprawnych i nieużytków oraz gatunki związane z siedliskami wodnymi i przywodnymi – w dolne rzeki.

Prawdopodobnie na skutek realizacji planu nastąpi uproszczenie struktury gatunkowej zwierząt, przy czym plan chroni tereny najcenniejsze przyrodniczo w tym wrażliwe na zmiany siedliska wodne i przywodne. Skutki realizacji planu na świat zwierząt są uzależnione przede wszystkim od stopnia jego realizacji, które narastają wraz z postępem realizacji projektu planu. Dla siedlisk wodnych i przywodnych o małej amplitudzie ekologicznej głównym niebezpieczeństwem jest nadmierna penetracja terenu, która może prowadzić do płoszenia zwierząt, ograniczenia ich stref przebywania i rozrodu, a sporadycznie niszczeniem gniazd, siedlisk czy zabijaniem zwierząt. Niezależnie od realizacji zapisów planu, wykorzystywanie rekreacyjne terenów może nasilić się w przypadku powstawania kolejnych osiedli poza granicami obszaru opracowania. Znaczne zwiększenie liczby mieszkańców, przy niedostatecznym zapewnieniu miejsc wypoczynkowych w obrębie osiedli, z dużym prawdopodobieństwem będzie skutkować większą częstotliwością odwiedzin terenów nadrzecznych. Jednak są to konsekwencje niezależne od zapisów planu.

Formą ochrony dla gatunków zwierząt związanych ze środowiskiem wodnym i przywodnym jest wprowadzenie otuliny biologicznej rzeki, wraz z zakazem realizacji zabudowy, co również przyczynia się do utrzymania istniejących warunków życia zwierząt i zapobiega nadmiernej ingerencji w środowisko.

W związku z realizacją zapisów planu prognozuje się oddziaływania bezpośrednie krótkoterminowe w zakresie: płoszenia zwierząt w trakcie prac budowlanych, przypadkowej śmiertelności zwierząt. Bezpośrednie stałe: potencjalne ryzyko zwiększenia śmiertelności zwierząt, ograniczenie miejsc przebywania i rozrodu zwierząt, redukcja powierzchni biologicznie czynnej.

W trakcie fazy budowy inwestycji prawdopodobnie będzie dochodzić do zwiększonej penetracji terenu, zwiększania natężenia uciążliwości akustycznych, a co za tym idzie będzie prowadzić do częstszego płoszenia i możliwie zwiększonej śmiertelności małych zwierząt. Ponadto pojawienie się zabudowy wiąże się z penetracją terenu na obszarze znacznie większym niż wyznaczonym granicami planu, dochodzi do zwiększania liczby osób, maszyn, urządzeń oraz zwierząt związanych z człowiekiem, których aktywność obejmuje także obszary przyległe. W konsekwencji zwierzęta wycofują się, bądź zmieniają dotychczasowe szlaki migracyjne.

Reasumując wpływ na faunę będzie uzależniony od stopnia realizacji planu oraz realizacji poszczególnych inwestycji, także poza granicami opracowania, które pośrednio wpłyną na skale presji środowiskowych.

Podsumowanie:

- Płoszenie i zwiększona śmiertelność małych zwierząt w fazie budowy,
- modyfikacja miejsc przebywania i rozrodu zwierząt,
- wzrost udziału gatunków związanych z człowiekiem (głównie ptaków).

7.5. WPLYW NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I GLEBY

W graniach opracowania panują zróżnicowane warunki budowlano-inżynierskie, a obecność doliny rzecznej wpływa na zróżnicowanie rzeźby terenu.

Na skutek realizacji zapisów planu powierzchnia ziemi ulegnie przekształceniu tam gdzie powstanie nowe zainwestowanie. Główne zmiany w zakresie powierzchni ziemi będą dotyczyć: prowadzenia prac ziemnych związanych z realizacją budynków oraz przekształcenia obszarów aktywnych biologicznie w tereny zabudowane. Ze względu na mało zróżnicowaną rzeźbę terenu prace niwelacyjne prowadzone na potrzeby dróg, infrastruktury czy budynków będą ograniczone do bardzo lokalnych zmian, głównie ingerujących w przypowierzchniowe warstwy geologiczne.

W przypadku projektu planu zastrzeżenia wzbudza teren funkcjonalny U-4 z przeznaczeniem pod realizację funkcji usługowej, zlokalizowany przy ulicy Lubelskiej. Główne wątpliwości wzbudza lokalizacja zabudowy w obszarze doliny rzecznej, o niekorzystnych warunkach budowlanych. Zgodnie z *Opracowaniem ekofizjograficznym...* teren ten zlokalizowany jest w obrębie terenów o warunkach geologiczno-inżynierskich utrudniających budownictwo. Są to obszary dna dolin rzecznych, zbudowane z gruntów słabonośnych. Są to tereny niewskazane i nieprzydatne pod zabudowę. Ewentualna zabudowa może być realizowana po specjalnym przysposobieniu gruntów, jeżeli opinia geotechniczna taką możliwość potwierdzi.

Do największych zmian dojdzie w przypadku realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej w mniejszym stopniu na rzeźbę terenu będą miały również wpływ nowe drogi dojazdowe, lokalne i zbiorcze. Nowe inwestycje będą skutkować oddziaływaniem bezpośrednim stałym: uszczelnieniem podłoża, przeobrażeniami gruntów, lokalną zmianą stosunków wodnych i kierunków spływu powierzchniowego, a także zmniejszeniem arealu terenów aktywnych biologicznie. Wystąpi także oddziaływanie bezpośrednie krótkoterminowe: ingerencja w środowisko gruntowe podczas prowadzenia prac budowlanych, przemieszanie mas ziemnych, wymiana gruntów lub/i ich zagęszczenie. Zmiany będą dotyczyć przypowierzchniowej warstwy gruntów. Ponadto możliwym jest powstawanie sztucznych nasypów i wykopów. Zwiększenie udziału terenów zabudowanych i utwardzonych przyczyni się w konsekwencji do: intensyfikacji spływu powierzchniowego, ograniczało zasilanie wodą, co prowadzi do przesuszania gruntów oraz ograniczenia procesów glebotwórczych.

Wskutek prowadzonych prac niwelacyjnych dojdzie do wytworzenia znacznej ilości mas ziemi z wykopów. Grunt z wykopów zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z 21 września 2001 roku w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. z 2001 r. Nr 112 poz. 1206) jest odpadem, w związku z czym jego zagospodarowanie jest ściśle określone przepisami prawa. Praktyka niestety wskazuje na nieprzestrzeganie przepisów prawa w tym zakresie. Ograniczenie procederu nielegalnego wywozu gruntu lub jego niewłaściwego składowania wykracza poza ramy ustaleń planu. Można natomiast wskazać konieczność wykonywania kontroli budów, w tym przestrzegania planów gospodarowania odpadami.

W związku z dopuszczoną projektem planu realizacją obiektów usługowych, przemysłowych, infrastruktury technicznej prognozuje się zmiany w zakresie powierzchni i struktury gleby na etapie budowy inwestycji. W fazie budowy może nastąpić zmiana uwilgotnienia gruntów, w tym warunków agroekologicznych. Zmiana struktury gleby prowadzi do jej zwięzłości, zmniejszenia uwilgotnienia oraz ilości tlenu. Możliwe jest zanieczyszczenie gleby na etapie budowy inwestycji na skutek niewłaściwego dysponowania odpadami, bądź wyciekami substancji ropopochodnych z pojazdów i maszyn. W celu złagodzenia skutków realizacji inwestycji wskazane jest wykorzystanie próchnicznej warstwy gleby.

Na skutek realizacji zapisów planu zlikwidowane zostaną użytkowe gleby rolnicze. Należy zauważyć, iż zgodnie z obowiązującym prawem niezależnie od klasy przydatności gleb dla rolnictwa, gleby położone w granicach administracyjnych miasta nie podlegają ochronie. Z uwagi na znaczną wartość biologiczną wierzchniej warstwy gleb (obecność poziomu próchniczego) wskazane jest ich dalsze wykorzystanie. W trakcie prowadzonych prac ziemnych, należy zdeponować wierzchnią warstwę i wykorzystać do wzbogacenia innych obszarów np.: nowo powstałych terenów zieleni urządzonej. Za rozwiązaniem tym przemawiają względy ekonomiczne – oszczędność transportu, poniesionych wydatków, a ponadto korzystanie z lokalnych materiałów o zbliżonych właściwościach, jest bardziej właściwe z punktu widzenia ekologii.

Większe zanieczyszczenie gleb prognozuje się w bezpośrednim sąsiedztwie arterii komunikacyjnych, miejsc parkingowych, stacji paliw oraz terenów przemysłu i usług.

Formą ochrony dla gleb i rzeźby terenu są zapisy dotyczące:

- *zasadę ograniczenia szkodliwego oddziaływania na środowisko na terenie działki budowlanej, na jakiej jest wytwarzane i do której jednostka organizacyjna je wytwarzająca, posiada tytuł prawny;*
- wykluczenie z obszaru planu usług uciążliwych,
- zapisy w zakresie odprowadzania ścieków bytowo-komunalnych – nakaz odprowadzania ścieków do miejskiej oczyszczalni ścieków, nakaz wyposażenia budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na stały pobyt ludzi w przyłącza kanalizacyjne, nakaz oczyszczania ścieków wprowadzanych do rzeki Trzebenezs i Białej oraz dopuszczenie korzystania ze zbiorników bezodpływowych tylko do czasu realizacji kanalizacji;
- ochroną dla gleb są również zapisy w zakresie gospodarki odpadami nakazujące usuwanie odpadów w ramach powszechnego systemu zbierania i usuwania odpadów stałych oraz nakaz zabezpieczenia miejsc do magazynowania odpadów na każdej z działek, na której są wytwarzane, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Plan zapobiega zmianom erozyjnym w obrębie źródła wprowadzając w jego otoczeniu tereny zieleni urządzonej. Utrzymanie pokrywy roślinnej uznaje się za wystarczający zabieg ochronny.

Największe zmiany prognozuje się w terenach do tej pory niezagospodarowanych, bądź użytkowanych rolniczo, przy czym uwzględniając zapisy planu w zakresie ochrony środowiska oraz

proponowane rozwiązania projektowe nie prognozują się znaczącego negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi i gleby. Przewidywane przekształcenia rzeźby i gruntu, w tak zantropogenizowanym środowisku nie będą miały istotnego znaczenia dla środowiska przyrodniczego, w związku z powyższym nie prognozują powstania negatywnego znaczącego oddziaływania.

Podsumowanie:

- zmniejszenie udziału gleb użytkowanych rolniczo,
- przemieszanie mas ziemnych, wymiana gruntów, możliwe powstanie nasypów i wykopów,
- uszczelnienie podłoża, a co za tym idzie intensyfikacja spływu powierzchniowego,
- możliwe zanieczyszczenie gleb w rejonie stacji paliw.

7.6. WPLYW NA ŚRODOWISKO WODNO-GRUNTOWE, WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Na skutek realizacji zapisów planu prognozują się umiarkowane zmiany w środowisku wodno-gruntowym, są to przede wszystkim zmiany o charakterze pozytywnym. Plan nie ustala przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenu, które mogłyby zagrażać jakości wód gruntowych i podziemnych.

Dotychczasowe gospodarka wodno-ściekowa przede wszystkim opierała się na wykorzystaniu indywidualnych zbiorników bezodpływowych, których stan techniczny, w tym szczelność, jest trudny do oceny. Zgodnie z *Analizą urbanistyczną istniejącego stanu...* sieć kanalizacyjna w granicach miasta z roku na rok jest rozwijana, jednak nadal istnieje dalsza potrzeba rozwoju sieci wodno-kanalizacyjnej. Ponadto na jakość wód gruntowych może mieć wpływ rolnicze wykorzystanie terenów i związane z nim stosowanie nawozów, tutaj istotna jest bliskość terenów użytkowanych rolniczo z doliną rzeki Białej.

Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły* (M.P. z 2011 r. Nr 49, poz. 549) celami środowiskowymi, wynikającym z Ramowej dyrektywy Wodnej oraz działu III ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, są:

- dla wód podziemnych:

- *zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,*
- *zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w Ramowej Dyrektywie Wodnej),*
- *zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,*
- *wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.*
- *Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.*

- dla wód powierzchniowych

- *Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału.*
- *Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.*

Plan umożliwia realizację wyżej wymienionych celów środowiskowych poprzez rozwiązania funkcjonalne, a więc – dobór i rozmieszczenie kolejnych terenów funkcjonalnych z uwzględnieniem

uwarunkowań przyrodniczych oraz rozwiązania szczegółowe – parametry i zapisy szczegółowe dla kolejnych terenów funkcjonalnych, zapisy z zakresu ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego oraz zasady dotyczące modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej.

Szczegółowe zapisy planu zapobiegają i ograniczają potencjalne zanieczyszczenie wód, w tym Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 406 Niecka Lubelska, poprzez:

- *zasadę odprowadzania ścieków bytowo-komunalnych poprzez sieć kanalizacyjną do miejskiej oczyszczalni ścieków;*
- *nakaz docelowego wyposażenia budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi w przyłącza kanalizacyjne, umożliwiające odprowadzenie ścieków bytowo-komunalnych;*
- *nakaz oczyszczenia ścieków deszczowych wprowadzanych do rzeki Trzebiesz oraz Białej;*
- *dopuszczenie realizacji i korzystania ze szczelnych zbiorników na nieczystości lub indywidualnych ekologicznych oczyszczalni do czasu wybudowania sieci kanalizacyjnej do czasu wybudowania sieci kanalizacyjnej*

Zapisy planu chronią wody gruntowe przed zanieczyszczeniem minimalizując w ten sposób ryzyko zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych poza granicami projektu planu. Niebezpieczeństwem dla stanu środowiska mogą być tutaj opóźnienia realizacji proponowanych zapisów w zakresie wprowadzania obowiązkowych przyłączy kanalizacyjnych.

Plan wprowadza ochronę względem istniejącego źródła, dla którego wyznaczono 15 m strefę ochronną. Samo zagospodarowanie terenu źródła to obszary wód i zieleni urządzonej. Dla obszar WS-8 plan wprowadza zakazy: realizacji zabudowy, składowania odpadów, realizacji ogrodzeń, szyldów, reklam oraz realizacji urządzeń i budowli niezwiązanych z przeznaczeniem terenu. Niebezpieczeństwem jest tutaj bliskość z terenem przemysłu i usług PU-3, plan nie przesądza o rodzaju inwestycji dla terenu funkcjonalnego, a formą prewencji jest wykluczenie usług uciążliwych, składowania odpadów oraz szeregu inwestycji uciążliwych dla środowiska. Niemniej jednak bliskość tej formy zagospodarowania terenu z obiektem chronionym może stanowić w przyszłości potencjalne zagrożenie, a główny ciężar ochrony środowiska będzie spoczywał na inwestorze.

Prognozuje się, iż w efekcie realizacji inwestycji usługowych, przemysłowych i związanych z infrastrukturą techniczną powstaną oddziaływania bezpośrednie krótkoterminowe w postaci wahań zwierciadła wód gruntowej związane z pracami ziemnymi na etapie budowy, tworzenie warunków do przemieszczania się zanieczyszczeń w środowisku wodno-gruntowym. Oddziaływaniem długoterminowym będzie zmniejszenie ilości wody infiltrującej do gruntu związane ze zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej, ograniczenie retencji wód w wierzchniej warstwie gleby oraz zwiększenie odpływu wód opadowych i roztopowych.

Potencjalnie zanieczyszczenia wód gruntowych mogą być generowane szczególnie tam gdzie będą zlokalizowane obiekty przemysłowe i usługowe, terenów takich, jak: MNU-1 do MNU-66, od UMN-1 do UMN-31, od UP-1 do UP-9, od U-1 do U-25, od PU-1 do PU-4; przy czym wykluczenie usług uciążliwych oraz szeregu inwestycji, które mogłyby potencjalnie niekorzystnie wpłynąć na środowisko, znacznie minimalizuje to zagrożenie. Podobnym prewencyjnym rozwiązaniem jest wprowadzenie zakazu składowania odpadów.

Plan zachowuje istniejące rowy melioracyjne z nakazem zachowania ich ciągłości i przepustowości. Ponadto plan nakazuje zapewnić dostęp zarówno do urządzeń melioracji podstawowej poprzez zakaz zabudowy bliżej niż 10 m od krawędzi rowu, co zapewnia swobodny dostęp na czas prac konserwacyjnych oraz minimalizuje ryzyko lokalnych podtopień.

Plan utrzymuje niezbędne strefy ochrony sanitarnej od cmentarza czynnego w obrębie których

obowiązują zakazy i ograniczenia zawarte w przepisach odrębnych.

Z uwagi na dotychczasowe zagospodarowanie projektu planu oraz projektowane przeznaczenie terenu, predysponowane funkcje obszarów, dotychczasowe zmiany środowiska oraz aspekty społeczne i gospodarcze, zapisy planu uznaje się za wystarczające i nie wymagające wprowadzenia zmian. W związku z powyższym nie przewiduję się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne.

Podsumowanie:

- poprawa stanu wód gruntowych na skutek realizacji kanalizacji i likwidacji zbiorników bezodpływowych,
- ochrona poboru/równowagi wód poprzez zakaz realizacji indywidualnych ujęć wody,
- zwiększenie poboru wód na skutek wzrostu liczby mieszkańców i obiektów usługowych, przemysłowych
- zmniejszenie ilości wód infiltrujących do gruntu,
- utrzymanie niezbędnej ochrony dla ujęć wody,
- utrzymanie niezbędnej ochrony sanitarnej dla cmentarzy czynnych.

7.7. WPLYW NA ATMOSFERĘ I WARUNKI WYMIANY POWIETRZA

Realizacja planu nie wpłynie w znaczący stopniu na zmianę warunków klimatycznych i powietrza atmosferycznego, a prognozowane oddziaływania będą miały wyłącznie charakter lokalny o niskiej sile oddziaływania. Istotnym jest, iż w granicach opracowania funkcjonują dwa główne korytarze wymiany powietrza – wzdłuż doliny rzecznej oraz ulicy Zamoyskiego.

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu możliwe jest zwiększenie liczby emitorów powierzchniowych, co spowoduje zwiększenie emisji związków lotnych pochodzących z ogrzewania budynków. Plan dopuszcza zaopatrzenie w ciepło poprzez dostarczenie energii cieplnej za pomocą: sieci gazowej, miejskiej sieci ciepłowniczej.

Dopuszczalne jest wykorzystanie: *odnawialnych źródeł energii, urządzenia kogeneracji rozproszonej, ogniw paliwowych, węgla nieprzetworzonego, oleju opałowego o niskiej zawartości siarki, gazu płynnego lub innych paliw bezpiecznych ekologicznie, spełniających standardy emisji, dopuszczone w przepisach odrębnych, indywidualnych urządzeń wykorzystujących energię elektryczną*. Pozytywnie należy ocenić zapisy umożliwiające doprowadzanie ciepła za pomocą odnawialnych źródeł ciepła. Zapisy te są odpowiedzią na zmieniające się technologie oraz są zgodne z opracowaniami na poziomie regionalnym i krajowym.

Wpływ poszczególnych inwestycji na stan atmosfery będzie największy na etapie budowy, kiedy nastąpi czasowa zwiększona emisja zanieczyszczeń do atmosfery i substancji ropopochodnych z pojazdów oraz maszyn.

Zwiększone oddziaływanie na stan powietrza atmosferycznego będzie zachodzić w obrębie terenu usług oraz przemysłu i usług, przy czym formą ochrony jest tutaj wykluczenie usług uciążliwych oraz wprowadzenie zapisu - *ustala się zasadę ograniczenia szkodliwego oddziaływania na środowisko na terenie działki budowlanej, na jakiej jest wytwarzane i do której jednostka organizacyjna je wytwarzająca, posiada tytuł prawny*

Wpływ na stan powietrza atmosferycznego ma również układ komunikacyjny. Plan utrzymuje dotychczasowy układ komunikacyjny, istniejąca siatka dróg zostanie rozbudowana jedynie o drogi dojazdowe do nowo zagospodarowanych terenów. Wzrost natężenia ruchu samochodów, jak i liczby

miejsc postojowych w granicach opracowania jest w największym stopniu uzależniony od stopnia realizacji projektu planu, jak i poszczególnych inwestycji. W porównaniu do funkcji usługowych, tereny zabudowy mieszkaniowej będą generować znacznie mniejsze zanieczyszczenia, z uwagi na niższą dopuszczalną liczbę miejsc parkingowych oraz mniejszą liczbę pojazdów.

Największy wpływ w granicach terenu opracowania ma fragment drogi krajowej nr 74 i 19. Formą łagodzenia oddziaływań jest wprowadzenie wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych szpalerów drzew, które minimalizują rozpraszanie się zanieczyszczeń. Dla stanu powietrza atmosferycznego niewątpliwie będzie miała wpływ realizacja planowanej obwodnicy miasta, odciążenie już obecnie zatłoczonych ulic głównych, nie tylko zmniejszy dokuczliwość hałasu, lecz również korzystnie wpłynie na zmniejszenie ilości zanieczyszczeń i pyłów w bezpośrednim sąsiedztwie ulic.

Podsumowując zwiększenie powierzchni zabudowy, przede wszystkim usługowej i mieszkaniowej, modernizacja i rozbudowa układu drogowego, będzie skutkować wzrostem tzw. niskiej emisji oraz zwiększeniem ruchu pojazdów transportu miejskiego, pojazdów osobowych i dostawczych, co nierozzerwalnie wiąże się ze wzrostem zanieczyszczeń atmosferycznych. Projektu planu ustala działania łagodzące w postaci: wprowadzenia licznych szpalerów drzew wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych oraz minimalnych wskaźników powierzchni biologicznie czynnej. Plan w zakresie ochrony warunków atmosferycznych i wymiany powietrza uwzględnia ustalenia ogólne i szczegółowe, obowiązujące na terenie miasta i powiatu.

Podsumowanie:

- nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania w zakresie warunków atmosferycznych.

7.8. WPLYW NA KLIMAT AKUSTYCZNY

Klimat akustyczny rejonu opracowania ulegnie zmianom na skutek realizacji zapisów planu, przy czym skala uciążliwości klimatu akustycznego będzie przede wszystkim uzależniona od stopnia jego realizacji oraz realizacji poszczególnych inwestycji.

Na skutek realizacji zapisów planu, a tym samym zwiększenia powierzchni zabudowy mieszkaniowej, usługowej, przemysłowej w naturalny sposób dojdzie do zwiększenia uciążliwości związanych z hałasem i będą to zmiany charakterystyczne dla postępującej urbanizacji i rozbudowy miast. Przewiduje się wzrost natężenia hałasu komunalnego i komunikacyjnego, jako rezultat większej aktywności gospodarczej i ekonomicznej. W przypadku obszaru Starego Centrum istotne jest iż już na chwilę obecną obszar ten pełni najważniejsze funkcje w granicach miasta, stąd też uciążliwości klimatu akustycznego będą narastać. Bardzo ważną zmianą dla funkcjonowania środowiska przyrodniczego, także w zakresie hałasu jest planowana budowa obwodnicy miasta, która umożliwi odciążenie najbardziej obciążonych ulic: Ulanowskiej, Lubelskiej i Zamoyskiego.

Przewiduje się, że największe zmiany będą zachodzić na już wspomnianych, obciążonych ulicach: Zamoyskiego, Lubelskiej, Ulanowskiej oraz ulicy Białskiej, z uwagi na dopuszczoną planem możliwość zagęszczenia i intensyfikacji zabudowy oraz uwolnienie nowych terenów pod zabudowę, także o charakterze usługowym i przemysłowym. Z tego względu też najbardziej narażeni na uciążliwość hałasu będą mieszkańcy terenów sąsiadujących bezpośrednio ze wskazanymi ciągami komunikacyjnymi.

Potencjalnym źródłem uciążliwości akustycznej są inwestycje o charakterze przemysłowym, w zależności od rodzaju działalności gospodarczej poziom hałasu będzie się różnie kształtował. Przewiduje się możliwość wzrostu poziomu hałasu, będzie on jednak zamykać się w poziomach dopuszczalnych, określonych w przepisach odrębnych.

Jednakże plan w swoich rozwiązaniach dąży do minimalizacji zmian w zakresie klimatu akustycznego. Projekt planu nie dopuszcza do wprowadzenia na analizowane tereny usług uciążliwych, mogących zmienić w sposób znaczący obniżyc klimat akustyczny. Plan ponadto wprowadza *zasadę ograniczania uciążliwości akustycznych pochodzących ze źródeł hałasu o natężeniu ponadnormatywnym, poprzez zabezpieczenia techniczne lub zmianę technologii i urządzeń.*

Formą złagodzenia natężenia hałasu jest wprowadzenie wzdłuż ulic o największym natężeniu ruchu szpalerów drzew pełniących funkcję izolacyjną zarówno wobec istniejącej, jak i projektowanej zabudowy. Drzewa te będą miały głównie charakter łagodzący uciążliwości związane z hałasem, jednak nie jest możliwe, aby wyeliminować go w stopniu całkowitym.

Ponadto jako pozytywne należy ocenić zapisy planu, które wprowadzają klasyfikację terenu pod względem wymaganego standardu jakości klimatu akustycznego. Przy czym dla terenów funkcjonalnych MNU-1 do MNU-66, od UMN-1 do UMN-31 dopuszczalny poziom hałasu musi spełniać normy odpowiednie dla terenów mieszkaniowo-usługowych. Dla terenów MW-1 do MW-4 dopuszczalny poziom hałasu musi spełniać wymogi dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego. Warunkiem dotrzymania norm w pomieszczeniach mieszkalnych będzie zastosowanie odpowiednich rozwiązań w budynkach zgodnych z przepisami szczegółowymi w tym zakresie (Prawo budowlane, Polskie Normy).

Wzrost hałasu jest możliwy na etapie realizacji poszczególnych inwestycji: wzrost liczby samochodów ciężarowych, ciężkiego sprzętu, prowadzonych prac budowlanych. Jednakże jest to działanie krótkoterminowe dotyczące fazy budowy inwestycji.

Reasumując ocenia się, iż plan w dostatecznym stopniu uwzględnia działania minimalizujące uciążliwości związane z hałasem, zarówno poprzez sposób zagospodarowania terenu, jak i zapisy szczegółowe. Plan właściwie przewiduje zabezpieczenia przed uciążliwością hałasu w zakresie, jaki może być przedmiotem postanowień planu.

Podsumowanie:

- powstaną nowe źródła hałasu komunalnego oraz związane z działalnością punktów usługowych i inwestycji przemysłowych,
- możliwy wzrost hałasu w okresie fazy budowy inwestycji,
- plan wprowadzania odpowiednie zabezpieczenia w zakresie ochrony przed uciążliwością akustyczną.

7.9. WPLYW NA KRAJOBRAZ

Kształtowanie warunków wizualnych w obszarze opracowania jest szczególnie istotne z uwagi na obecność terenu opracowania w granicach otuliny Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie Stąd też kontrolowany rozwój miasta wydaje się znacznie bardziej właściwy w kontekście ochrony nie tylko walorów przyrodniczych ale i krajobrazowych. Zapobiega to powstawaniu zmian, które w przypadku środowiska wizualnego są często trudne, bądź niemożliwe do likwidacji lub/i złagodzenia.

Ustalenia planu nieznacznie wpłyną na zmianę warunków krajobrazowych obszaru opracowania, ponieważ plan ma w dużej mierze charakter porządkujący, a dominującą funkcję obszaru opracowania zostaną utrzymane. W obszarze opracowania nadal będzie dominował krajobraz miejski. Zmiany w zakresie krajobrazu będą wynikać z dopuszczenia zainwestowania terenów w miejsce użytków polnych i zielonych oraz zagęszczenia istniejącej zabudowy.

Powstająca nowa zabudowa, dzięki ustaleniom planu powinna w sposób harmonijny poszerzyć strefę zurbanizowaną, zachowując przy tym wysoką estetykę. Plan przede wszystkim dopuszcza rozwój

nowej zabudowy usługowej, mieszkaniowej i przemysłowej w oparciu o istniejące już obiekty. Za wysoce pozytywne należy ocenić, ustalenie w planie maksymalnych wysokości obiektów budowlanych oraz szczegółowych zasad w odniesieniu do kolorystyki elewacji, dachów, czy maksymalnej i minimalnej intensywności zabudowy. Zapisy te mogą złagodzić negatywne skutki zmian krajobrazowych oraz zapewnią dostosowanie nowopowstającej zabudowy do otoczenia. Największą zmianą będzie rozszerzenie zabudowy na tereny dotychczas niezagospodarowane, bądź pozostające w użytkowaniu rolniczym.

Projekt planu wprowadza ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania ładu przestrzennego wraz z zasadami sytuowania i rozmieszczania nośników reklamowych. Takie zapisy nie dopuszczają do powstania chaosu wizualnego bardzo negatywnie wpływającego na krajobraz.

W zakresie ochrony elementów kulturowych plan wprowadza zapisy chroniące ekspozycje widokową dla obiektów małej architektury w formie kapliczek, które zostały wskazane na rysunku planu. Plan wprowadza także szczegółowe zapisy dla obiektów i obszarów cennych z uwagi na wartości historyczne, kulturowe i krajobrazowe. Z uwagi na kształtowanie krajobrazu wizualnego szczególnie ważne są tutaj zapisy dotyczące strefy ochrony układu urbanistycznego „Starego Miasta” oraz granice strefy ochrony układu urbanistycznego „Nowego Miasta” wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków. Zapisy te umożliwiają zachowanie historycznego układu ulic, wykonywanie nawierzchni o wysokich walorach estetycznych i użytkowych oraz zachowanie istniejących pieszych połączeń między budynkami zwanymi „miedzuchami”. Istotnym dla spójnej wizji krajobrazu jest nakaz stosowania jednolitych elementów wyposażenia powtarzalnego, takich jak: ławki, czy kosze na śmieci.

W planie wprowadzono także zapisy dla obiektów i obszarów chronionych z uwagi na wpis do Gminnej Ewidencji Zabytków. Dla poszczególnych obiektów nakazując zachowanie charakteru elewacji i bryły budynków, natomiast dla obszaru ZU-4 nakazując zachowanie istniejącego drzewostanu oraz uzupełnienie zespołu drzew, w przypadku usunięcia drzewa z powodów pielęgnacyjnych. Plan wyklucza także zmiany w zakresie rzeźby terenu, natomiast dopuszcza modernizację pod warunkiem respektowania przepisów odrębnych. Zapisy te uznaje się za wystarczający dla ochrony dziedzictwa kulturowego.

Należy stwierdzić, iż zapisy rzeczowego planu dążą do ochrony wartości krajobrazowych terenu opracowania w zakresie, jakie może stanowić przedmiot planu. Restrykcyjne zasady zagospodarowania przestrzenni limitują nadmierną i chaotyczną ingerencję ludzką, umożliwiając zarazem rozwój społeczny i gospodarczy gminy.

Reasumując siła wprowadzanych zmian i zmiana struktury krajobrazu będzie zależna nie od zapisów planu, ale od realizacji indywidualnych inwestycji i zagospodarowania poszczególnych działek budowlanych.

Podsumowanie:

- wzrost udziału krajobrazów kulturowych, przekształconych przez człowieka, przy równoczesnym zmniejszeniu udziału krajobrazów półnaturalnych – pół uprawnych i nieużytków,
- poszerzenie strefy miejskiej na skutek realizacji nowej zabudowy mieszkalnej i usługowej,
- zachowanie historycznego układu urbanistycznego miasta,
- ochrona ekspozycji i dominant widokowych, świadome kształtowanie krajobrazu wizualnego.

7.10. WPŁYW NA OBIEKTY I OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ

Znamiennym dla obszaru opracowania jest obecność cennych okazów drzew w granicach Parku Miejskiego, które uzyskał statut pomnika przyrody.

W planie przewidziano ochronę pomników przyrody poprzez wyznaczenie strefy ochronnej o promieniu 15 m, w obrębie których obowiązują przepisy odrębne z zakresu ochrony przyrody. Z uwagi na fakt, iż Park Miejski podlega dodatkowej ochronie, jako obiekt wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków, a więc ochronie podlega całość obszaru, a tym samym warunków siedliskowych, ochronę tą uznaje się za wystarczającą.

Strefę ochronną wyznaczono także wokół Źródlika zlokalizowanego w obrębie terenu WS-8, dla którego obowiązują dodatkowo zakazy: zabudowy, składowania odpadów, realizacji urządzeń oraz budowli niezwiązanych z przeznaczeniem terenów. Uwzględniając równocześnie zapisy z zakresu odprowadzenia ścieków bytowo-komunalnych i wód opadowych oraz zaopatrzenia w wodę, zapisy uznaje się za wystarczające dla ochrony zespołu źródeł.

W granicach obszaru objętego projektem planu nie występują inne obszary i obiekty chronione w rozumieniu Ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. z 2008r. Nr 92, poz.880 z późn. zm.).

Obszar opracowania, tak jak cały obszar miasta, znajduje się w granicach otuliny Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie”.

Projekt planu jest zgodny z zaleceniami zawartymi w Rozporządzeniu powołującym otulinę oraz nie jest sprzeczny z zapisami Studium w tym zakresie.

Istotnym jest, iż obszar opracowania, za wyjątkiem doliny rzeki Białej, jest otoczony zabudową, która to na skutek rozwoju miasta będzie się intensyfikować. Już na chwilę obecną obszar Starego Centrum jest wyizolowany przyrodniczo. Wyjątek stanowi tutaj dolina rzeki Białej, jednak plan utrzymuje dotychczasowe zagospodarowanie w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki uniemożliwiając zabudowę doliny. Tym samym istniejące połączenia przyrodnicze zostaną zachowane, przy czym większy wpływ na funkcjonowanie ciągów przyrodniczych odegra narastająca antropopresja. Proces osłabienia ciągłości przyrodniczej obszarów miasta, jak i terenów sąsiednich, następują stopniowo od wielu lat, na skutek postępującej urbanizacji (budowa osiedli jedno- i wielorodzinnych, obiektów usługowych, towarzyszących obiektów komunikacji i infrastruktury). W tym przypadku istotne są regulacje i zapisy na wyższych poziomach uwzględniające harmonijny rozwój gmin, powiatów i województw.

Projekt koncepcyjny chroni tereny cenne przyrodniczo poprzez wyraźne wydzielenie strefy zurbanizowanej przede wszystkim w oparciu o już istniejącą zabudowę. Ponadto najbardziej cenne przyrodniczo tereny doliny rzeki Białej, Parku Miejskiego oraz upraw rolnych podlegają ochronie poprzez odpowiednie zagospodarowanie oraz zapisy o charakterze pośrednim dotyczące: gospodarko wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, eliminacji usług uciążliwych oraz wprowadzenia zasady: *ustala się zasadę ograniczenia szkodliwego oddziaływania na środowisko na terenie działki budowlanej, na jakiej jest wytwarzane i do której jednostka organizacyjna je wytwarzająca, posiada tytuł prawny.*

Wzrost terenów o odmiennym zagospodarowaniu od dotychczasowego, z dopuszczeniem prawa zabudowy nie wpłynie w sposób znaczący na przedmiot ochrony Parku Krajobrazowego. Natomiast umożliwi harmonijny rozwój miasta, uniemożliwiając zarazem działania o charakterze chaotycznym lub/i zbyt inwazyjnym. Ponadto kontrolowany rozwój zabudowy umożliwi zachowanie charakteru miasta, chroni i kontroluje krajobraz obszaru, eliminując potencjalne elementy dysharmoniczne, chroniąc przedpola widoków i umożliwiając harmonijny rozwój panoram.

Największe zmiany w środowisku przyrodniczym w ramach analizowanej koncepcji to realizacje terenów funkcjonalnych: zabudowy przemysłowej, mieszkaniowej i usługowej. Jednakże dopuszczenie tych form zagospodarowania zostało wyznaczone na obszarach o niższych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych. Konsekwencją realizacji zapisów planu jest nie tylko zmniejszenie powierzchni aktywnych biologicznie, lecz również większa penetracja terenu, zwiększenie liczby osób, pojazdów i urządzeń co również prowadzi do płoszenia zwierząt, niszczenia roślinności, zmiany warunków życia zwierząt. Niemniej jednak decydujące będzie tutaj stopień realizacji projektu planu, ponieważ plan przedstawia docelowy obraz przestrzeni, która nie zawsze jest zrealizowana oraz nie z taką intensywnością, jaką dopuszcza projekt planu.

Zgodnie z Planem ochrony Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie:

§ 15. Główne zagrożenia dla walorów krajobrazowych, przyrodniczych i kulturowych Parku stanowią:

1. Zagrożenia zewnętrzne:

- 1) zanieczyszczenie wód powierzchniowych,*
- 2) zanieczyszczenie powietrza pyłami przemysłowymi, jak również pochodzących z lokalnych kotłowni, palenisk domowych, a także pyły i gazy powstające w procesie spalania paliw stałych oraz węglowodory i związki ołowiu powstające ze spalania paliw płynnych w pojazdach mechanicznych,*
- 3) okresowe pojawianie się szkodników leśnych i chorób grzybowych,*
- 4) szkody wywołane przez wiatr, śnieg, okiść,*
- 5) ekspansja gatunków obcego pochodzenia zagrażająca rodzimym gatunkom roślin i zwierząt,*

2. Zagrożenia wewnętrzne:

- 1) obszar Parku podlega rosnącej antropopresji, która ma charakter wieloprzestrzenny i jest związana z czynnikiem o charakterze ponadregionalnym,*
- 2) najgroźniejszym zagrożeniem dla prawidłowego funkcjonowania ekosystemów leśnych Parku są zmiany stosunków wodnych, (polegają one na obniżaniu zwierciadła wód podziemnych, zmniejszeniu arealów obszarów podmokłych, przesuszaniu torfowisk, w rezultacie zachwiany zostaje bilans geochemiczny, a zwłaszcza uruchamiane zostają procesy ługowania substancji zasadowych),*
- 3) formy architektoniczne budownictwa jednorodzinnego i zagrodowego nie zharmonizowane z otoczeniem oraz samowole budowlane powodują przekształcanie naturalnej rzeźby terenu, defragmentację krajobrazu, zaburzenia w funkcjonowaniu ekosystemu oraz pogorszenie stanu środowiska,*
- 4) nieuporządkowana gospodarka odpadami i brak kanalizacji powoduje degradację walorów krajobrazowych i przyrodniczych,*
- 5) szkody wywołane przez bezpośrednią penetrację ekosystemów Parku (zbiór runa leśnego, ruch turystyczny poza szlakami).*

Projekt planu przyczynia się do złagodzenia istniejących zagrożeń, zarówno o charakterze zewnętrznym, jak i wewnętrznym poprzez:

- utrzymanie najważniejszych struktur przyrodniczych w granicach planu – doliny rzeki Białej, Parku Miejskiego, terenów rolnych i cmentarza;
- wprowadzenie zapisów dotyczących infrastruktury, a tym samym ograniczenie zanieczyszczeń gleb, wód powierzchniowych i podziemnych oraz powietrza poprzez zapisy dotyczące:

- gospodarki odpadami – usuwanie odpadów w ramach zorganizowanego i o powszechnej dostępności systemu zbierania i usuwania odpadów stałych oraz nakaz zabezpieczenia miejsc do magazynowania odpadów;
- zaopatrzenia w wodę - docelowo musi odbywać się sieciami magistralnymi i wodociągowymi w oparciu o istniejące, miejskie ujęcie wody;
- odprowadzenia ścieków bytowo-komunalnych i wód opadowych - odprowadzania ścieków bytowo-komunalnych poprzez sieć kanalizacyjną do miejskiej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej poza obszarem planu, docelowego wyposażenia budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi w przyłącza kanalizacyjne, oczyszczenia ścieków deszczowych wprowadzanych do rzeki Trzebensz oraz Białej;
- zaopatrzenia w ciepło – z: sieci gazowej; miejskiej sieci ciepłowniczej; odnawialnych źródeł energii, urządzenia kogeneracji rozproszonej, za wyjątkiem źródeł wykorzystujących w procesie przetwarzania energię wiatru; ogniw paliwowych, węgla nieprzetworzonego, oleju opałowego o niskiej zawartości siarki, gazu płynnego lub innych paliw bezpiecznych ekologicznie, spełniających standardy emisji, dopuszczone w przepisach odrębnych; indywidualnych urządzeń wykorzystujących energię elektryczną;
- ograniczenie niekontrolowanego rozprzestrzeniania się zabudowy mieszkaniowej i usługowej, bez poszanowania wartości przyrodniczych i krajobrazowych.

Zaproponowane formy zagospodarowania terenu nie kolidują z celami dla jakich powołano ww. obszar. Główne zagrożenie dla Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie w rzeczowym obszarze wiążą się z wprowadzeniem nowych inwestycji przemysłowych, usługowych, i mieszkaniowych, jednakże w skali całego obszaru chronionego zmiany te można uznać za pomijalne. Ustalenia planu nie naruszają podstawowych procesów ekologicznych zapewniających ciągłość, trwanie i powiązanie ekosystemów. Z powyższego wynika, że ustalenia planu są zgodne z zapisami rozporządzenia powołującego Park. W związku z powyższym **nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na Park Krajobrazowy Lasy Janowskie.**

W granicach obszaru objętego projektem planu nie występują inne obszary i obiekty chronione w rozumieniu Ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. z 2008r. Nr 92, poz.880 z późn. zm.).

Z uwagi na istniejący sposób zagospodarowania terenu, odległość od obiektów i obszarów podlegających ochronie prawnej nie prognozuje się wpływu realizacji zapisów planu na przedmiot ich ochrony.

Podsumowanie:

- nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na Park Krajobrazowy Lasy Janowskie,
- Plan przyczynia się do minimalizacji zagrożeń zewnętrznych Parku Krajobrazowego,
- Konieczna rzetelna ocena potencjalnego wpływu przedsięwzięć realizowanych w terenach przemysłu i usług na przedmiot i cel ochrony Parku Krajobrazowego.

7.11. ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

Plan zachowuje i chroni wartościowe obiekty kulturowe, w jednoznaczny sposób ustalając zasady ochrony i użytkowania.

Plan wyznacza i wskazuje na rysunku planu zabytki wpisane do rejestru zabytków nieruchomych "A" dla których nakazuje respektowanie przepisów odrębnych z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Plan wyznacza i wskazuje na rysunku planu obiekty objęte wpisem do Gminnej Ewidencji Zabytków. Dla poszczególnych obiektów nakazując zachowanie charakteru elewacji i bryły budynków, dopuszczając modernizacje, z zastrzeżeniem przepisów odrębnych. Natomiast dla obszaru ZU-4 – Parku Miejskiego, wpisanego do Gminnej Ewidencji Zabytków, projekt planu nakazuje zachowanie istniejącego drzewostanu oraz uzupełnienie zespołu drzew, w przypadku usunięcia drzewa z powodów pielęgnacyjnych. Istotnym jest, że istnieje również zakaz prac trwale zniekształcających rzeźbę terenu.

Ponadto na rysunku planu wskazuje się granice strefy ochrony układu urbanistycznego „Starego Miasta” oraz granice strefy ochrony układu urbanistycznego „Nowego Miasta” wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków, dla których plan zachowuje układ komunikacyjny zgodny z historycznym układem, w obrębie dróg publicznych nakazuje się stosowanie materiałów naturalnych o wysokich walorach estetycznych i użytkowych, elementy powtarzalne (jak kosze na śmieci) muszą być jednolite oraz nakazuje się zachowania, historycznych, istniejących ciągów pieszych. Zapisy te umożliwiają jednocześnie zachowanie historycznej kompozycji, przy równoczesnym rozwoju spójnego i harmonijnego krajobrazu kulturowego.

Powyższe zapisy uznaje się za wystarczające dla ochrony wartości kulturowych miasta.

W przypadku dóbr materialnych głównymi zagrożeniami dla terenu objętego projektem planu są zagrożenie o charakterze naturalnym np.: gwałtowne ulewy, trąby powietrzne, długotrwałe opady czy susze, jednak skala zagrożenia rzeczowego obszaru jest analogiczna do pozostałych części miasta.

Fragmenty obszaru opracowania położone w dolinie rzeki Białej zostały zaklasyfikowane do obszarów szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie 1%, dla których plan nakazuje respektowanie zakazów i ograniczeń zawartych w przepisach odrębnych.

Podsumowanie:

- projekt planu zapewnienia właściwą ochronę obiektów o wartościach kulturowych.

7.12. ZAGROŻENIE PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM

Nie prognozuje się zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym.

W projekcie planu dopuszczone realizację i utrzymanie stacji bazowych telefonii komórkowej na terenach funkcjonalnych: PU-3 i PU-4.

Wprowadzenie nowych stacji bazowych będzie związane z generowaniem nowego źródła pola elektromagnetycznego. Jednakże prawidłowo działające stacje bazowe spełniają wymagane standardy bezpieczeństwa. Lokalizacja stacji bazowych na dachach, masztach i innych elementach kubaturowych sprawia, iż występowanie podwyższonych natężeń pól elektromagnetycznych następuję w przestrzeni niedostępnej dla ludzi. Co więcej nadajniki stosowane w telefonii komórkowej wykorzystują anteny kierunkowe, które emitują sygnał w wąskim pasie przestrzeni, zaś natężenie sygnału poza pasem gwałtownie spada. Występowanie pól elektromagnetycznych o poziomach przekraczalnych w przestrzeni niedostępnej dla ludzi nie jest uznawane za uciążliwość w rozumieniu przepisów ochrony środowiska.

Analiza rzeczywistego zagrożenia promieniowania elektromagnetycznego jest możliwa na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, gdzie rozpatruje się rozkład promieniowania wokół anten oraz wyznacza obszary, dla których gęstość mocy przekracza wartość dopuszczalną, a więc nie wchodzi w zakres rzeczowego opracowania.

Rozbudowa powyższych elementów nie spowodują przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych. Prognozuje się, iż w pełni zostaną zachowane i dotrzymane dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych.

Dla przebiegającej równolegle do ulicy Ulanowskiej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kv plan adaptuje dotychczasowe zagospodarowanie – tereny związane z działalnością rolniczą R-1. Zgodnie z ustaleniami planu na rysunku planu wskazano granice stref ochronnych od istniejących linii wysokiego napięcia, w odległości 10m od osi linii. W granicach stref ochronnych zakazano lokalizowania zabudowy z pomieszczeniami przeznaczonymi na stały pobyt ludzi, sadzenia drzew i krzewów, których naturalna wysokość może przekraczać 3m, przy czym dopuszczono odstępstwo od tych zasad, w przypadku skablowania lub przeniesienia linii. Dla bezpieczeństwa w planie wykluczono także składowanie materiałów w granicach stref ochronnych. Zapisy te minimalizują w wysokim stopniu zagrożenia związane z funkcjonowaniem linii dla ludzi, a zarazem ograniczają potencjalne ryzyko poważnych awarii.

Plan wprowadza ochronę przed promieniowaniem elektromagnetycznym i zapewnia odpowiedni poziom promieniowania niejonizującego zgodnie z obowiązującymi przepisami, w związku z powyższym nie prognozuje się powstania negatywnego znaczącego oddziaływania na środowisko.

Podsumowanie:

- projekt planu zapewnienia właściwą ochronę przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

7.13. GOSPODARKA ODPADAMI

Na skutek realizacji zapisów planu nastąpi wzrost liczby obiektów usługowych, przemysłowych oraz terenów mieszkaniowych, co nierozdzielnie wiąże się z wytwarzaniem większej, niż dotychczas, ilości odpadów. Ilość odpadów jest uzależniona od rodzaju poszczególnych inwestycji, które nie są przesądzone na etapie planu. Prognozowane największe oddziaływania w zakresie gospodarki odpadami będą zachodzić poza granicami rzeczowego obszaru, w miejscach składowania i przetwarzania odpadów.

Na etapie budowy inwestycji mogą powstawać następujące typy odpadów:

- materiały, takie jak: szkło, drewno, papier, tworzywa sztuczne,
- odpady asfaltowe,
- odpady związane z eksploatacją maszyn i urządzeń,
- odpady z betonu, gruzu, gipsu, materiałów ceramicznych,
- złom stalowy,
- gleba i ziemia,
- kable,
- odpady komunalne.

Odpady powstałe w trakcie budowy powinny być w pierwszej kolejności wtórnie wykorzystane, bądź usuwane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Potencjalne zagrożenia to niewłaściwe magazynowanie odpadów (np.: brak przystosowanych miejsc, brak selekcji odpadów, dostęp osób postronnych, brak zabezpieczeń zapobiegających przedostawaniu się zanieczyszczeń do środowiska).

Projekt planu przewiduje usuwanie odpadów w ramach zorganizowanego i o powszechnej dostępności systemu zbierania i usuwania odpadów stałych oraz plan nakazuje zabezpieczenie miejsca do magazynowania odpadów na terenie działki na której są wytwarzane, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zapisy planu są zgodne z obowiązującymi przepisami w zakresie gospodarki odpadami określonymi przez *Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Janów Lubelski* przyjęty uchwałą nr XXXI/200/13 Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim z dnia 5 kwietnia 2013 r.

Zapisy planu w zakresie gospodarki odpadami są zgodne z *Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Janów Lubelski* przyjętym Uchwałą nr XXIX/199/05 Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim.

Projekt planu realizuje zapisy zawarte w *Planie gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2017*, stanowiącym załącznik do Uchwały Nr XXIV/396/2012 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 30 lipca 2012 r.

W związku z powyższym nie przewiduje się powstania negatywnego znaczącego oddziaływania na środowisko.

Podsumowanie:

- wzrost udziału odpadów komunalnych oraz pochodzących z obiektów usługowych i przemysłowych,
- wzrost odpadów na etapie budowy inwestycji,
- największe oddziaływanie poza obszarem planu – w miejscu składowania odpadów,
- zapisy plany zgodne z opracowaniami wyższego rzędu.

7.14 RYZYKO WYSTĄPIENIA AWARII PRZEMYSŁOWYCH I NADZWYCZAJNYCH ZAGROŻEŃ

Potencjalne ryzyko wystąpienia awarii przemysłowych stanowi istniejąca stacja paliw, przy czym zagrożenie jest tu bardziej związane z awariami bądź sytuacjami losowymi, typu: pożary, wybuchy. Analogiczna sytuacja dotyczy terenów przemysłu i usług, gdzie może dochodzić do zdarzeń incydentalnych, przy czym eliminacja usług uciążliwych, zakaz składowania odpadów znacznie zmniejsza ryzyko awarii o poważnych konsekwencjach dla środowiska, życia ludzi i mienia.

Ponadto potencjalne ryzyko wystąpienia poważnych awarii można odnieść do trasy komunikacyjnych, chodzi tu przede wszystkim o intensywnie uczęszczaną drogę krajową nr 74 i 19. Obecność tras przewozu ładunków wiąże się z możliwością wystąpienia katastrofy z udziałem substancji niebezpiecznych, które w sposób niekontrolowany i nieprzewidywany mogą dostać się do środowiska. Zagrożenie stanowią w większym stopniu przewożone ładunki, niż układy technologiczne samych pojazdów.

W obszarze opracowania znajdują się tereny zagrożone niebezpieczeństwem powodzi. Plan minimalizuje zagrożenie poprzez:

- zakazy zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki,
- wprowadzenie otuliny biologicznej rzeki wraz z zakazem zabudowy,
- utrzymanie zagospodarowanie w dolnie rzecznej bez zabudowy, w formie terenów zieleni naturalnej ZN, terenów rekreacji ZPR, usług sportu US, dla których nie dopuszczono realizacji trwałej zabudowy a tym samym ograniczono potencjalne straty ludzi i mienia,
- w obrębie terenów ZPR-1 wprowadzono strefę wód, dopuszczając realizację zbiorników wodnych, które mogą pełnić funkcje zbiorników retencyjnych,
- zapobieganie podtopieniom realizowane jest również poprzez sprawne funkcjonowanie urządzeń melioracji podstawowej, plan wprowadza zapisy zapewniające zachowanie ciągłości i przepustowości rowów melioracyjnych,
- plan wprowadza oznaczenie obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, dla którego nakazuje respektowanie przepisów odrębnych z zakresu prawa wodnego,

- minimalizowanie skutków powodzi to również zapisy dotyczące zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków bytowo-komunalnych, które zarazem uniemożliwiają pobór wód z indywidualnych ujęć wód (mogących ulegać zanieczyszczeniom) oraz nakazują stopniową rezygnację ze zbiorników bezodpływowych (które stanowią potencjalne źródło zanieczyszczeń w czasie powodzi).

Podsumowanie:

- potencjalne zagrożenie, o charakterze incydentalnym/losowym stanowi stacja paliw oraz tereny przeznaczone do realizacji przemysłu i usług,
- potencjalne zagrożenie katastrofy drogowej z udziałem substancji niebezpiecznych,
- występowanie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.

8. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

W wyniku przeprowadzonych analiz i ocen stwierdzono, iż proponowany sposób zagospodarowania terenu oraz realizacja zapisów miejscowego planu zagospodarowania nie prowadzi do powstania oddziaływań transgranicznych.

9. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ZAPOBIEGAJĄCYCH, OGRANICZAJĄCYCH POTENCJALNE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

W celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko proponuje się:

- Zwiększenie wartości minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, szczególnie w obszarach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz obszarach zieleni urządzonej,
- Zwiększenie minimalnej powierzchni działki szczególnie w bezpośrednim sąsiedztwie z terenami upraw rolnych oraz w sąsiedztwie doliny rzecznej w celu „uspokojenia” intensywności zabudowy,
- Rozważenie odstąpienia lub relokalizację terenów przeznaczonych do realizacji usług – U-5 w sąsiedztwie doliny rzeki Białej,
- wprowadzenie nakazu stosowania w obrębie szpalerów (najlepiej) rodzimych gatunków drzew, odpornych na warunki miejskie,
- obniżenie wysokości cokołu pełnego ogrodzenia lub nakazania wykonania w nim otworów/przejsć dla małych zwierząt,
- w zakresie gleb i powierzchni ziemi konieczna jest rzetelna kontrola w trakcie realizacji inwestycji ze szczególnym uwzględnieniem zagospodarowania/utyliczacji ziemi z wykopów,
- w zakresie ochrony środowiska wodno gruntowego konieczna jest kontrola likwidacji zbiorników na nieczystości po realizacji sieci kanalizacji,
- modyfikacje zapisów z zakresu zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego – enumeratywne wymienianie zakazanych do realizacji inwestycji potencjalnie dopuszcza realizację innych przedsięwzięć nie wskazanych w projekcie planu, które mogą stanowić uciążliwość nie tylko dla środowiska ale i warunków życia ludzi.

W wyniku przeprowadzonych analiz nie stwierdzono potrzeby proponowania innych dodatkowych, bądź alternatywnych rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

10. ZGODNOŚĆ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI KSZTAŁTUJĄCYMI PRZESTRZEŃ GMINY

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717, z p. zm.) plany miejscowe nie mogą naruszać ustaleń studium. Studium jest dokumentem określającym politykę przestrzenną miasta, w którym określa się m.in.:

- kierunki zmian w przeznaczeniu terenów, wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania, w tym tereny wyłączone spod zabudowy;
- obszary i zasady ochrony środowiska oraz ochrony krajobrazu kulturowego i zabytków;
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.

Istnieje też obowiązek spójności ustaleń Studium z zapisami planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego i programów zawierających zadania rządowe, co pozwala na zachowanie spójności polityki przestrzennej prowadzonej na różnych poziomach (skalach).

Do najważniejszych dokumentów kształtujących politykę przestrzenną gminy należy *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Janów Lubelski*. W Studium analizowany teren został predestynowany do dalszego rozwoju funkcji śródmiejskich.

Realizacja analizowanego terenu objętego projektem planu jest zgodna z aktualnymi potrzebami i zamierzeniami właścicieli gruntu oraz kierunkami wskazanymi dla danego terenu w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy.

Plan zagospodarowania przestrzennego spełnia cele i zadania wskazane przez Studium poprzez ochronę i racjonalne zagospodarowanie najważniejszych elementów środowiska, ustalenia planistyczne wprowadzające zasady osiągnięcia i utrzymania ładu przestrzennego oraz rozwinięcia infrastruktury.

11. WNIOSKI I PODSUMOWANIE PROGNOZY

Należy zauważyć, że większość opisywanych w poprzednich rozdziałach prognozowanych skutków wdrożenia planu wystąpi zarówno w trakcie realizacji planu jak i po niej osiągając pewien stopień stabilizacji (równowagi). Generalnie nie omówiono rozwiązań alternatywnych ze względu na charakter dokumentu nie dopuszczającego wariantowości ustaleń planistycznych, za takie można ewentualnie przyjąć, proponowane poniżej zmiany.

Realizacja dokumentu planistycznego przyniesie także korzyści dla środowiska, wśród których na czele wysuwa się osiągnięcie ładu przestrzennego. W praktyce oznacza to dokładne rozplanowanie przestrzeni, z poszanowaniem wszelkich wartości społecznych - gospodarczych, a przede wszystkim środowiskowych. Wprowadzenie harmonijnego rozwoju przestrzeni pozwala uniknąć wielu presji środowiskowych. Powyższe jest realizacją zasady zrównoważonego rozwoju, która winna stać się głównym nurtem w pracach planistycznych.

Jako pozytywne skutki planu w odniesieniu do środowiska przyrodniczego należy wymienić:

- ochrona środowiska wodno – gruntowego poprzez system kanalizacyjny, ustalenia z zakresu poboru wód, składowania odpadów,

- ochrona doliny rzecznej poprzez wprowadzenie otuliny biologicznej rzeki, wzdłuż doliny rzeki w granicach opracowania w większości terenów odsunięcie intensywnych form zagospodarowania od koryta rzeki,
- ochrona parku miejskiego wraz z drzewami pomnikowymi,
- ochrona pomnika przyrody – Źródlisk,
- zapobieganie negatywnym zmianom klimatu akustycznego,
- ochrona atmosfery poprzez preferencje ekologicznych źródeł energii i ciepła,
- ograniczenie presji środowiskowych poprzez liczne zakazy z zakresu ochrony środowiska oraz infrastruktury technicznej.

Jako negatywne skutki planu w odniesieniu do środowiska przyrodniczego należy wymienić:

- wzrost udziału terenów zabudowanych, o niskich wskaźnikach minimalnej powierzchni biologicznie czynnej
- zmniejszenie terenów aktywnych biologicznie, szczególnie w bliskim sąsiedztwie do doliny rzeki Białej,
- zwiększenie się liczby mieszkańców, pojazdów, maszyn i urządzeń, penetracja doliny rzecznej,
- dopuszczenie terenów o funkcji przemysłu i usług, które stanowią potencjalne zagrożenie dla środowiska,
- niski wskaźnik minimalnej powierzchni biologicznie czynnej w terenach dedykowanych dla ochrony zieleni.

W odniesieniu do warunków i jakości życia mieszkańców prognozuje się:

- możliwość rozwoju ekonomicznego i gospodarczego,
- możliwość zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych na wiele lat w przód,
- zaspokojenie potrzeb w zakresie niezbędnej infrastruktury zarówno technicznej, jak i drogowej,
- zapewnienie miejsc wypoczynku i rekreacji,
- ochrona wartości kulturowych obszaru planu,
- ochrona i zapobieganie skutkom powodzi,
- ochrona układu urbanistycznego miasta a więc walorów kulturowych i krajobrazowych,
- stworzenie warunków do harmonijnego rozwoju miasta.

11. STRESZCZENIE

Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona w oparciu o obowiązujące przepisy tutaj głównie o ustawę z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2008 nr 199 poz. 1227 z p. zm.). Zgodnie z nią w prognozie dokonano oceny oddziaływań na środowisko, które mogą powstać w wyniku realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Janów Lubelskiego – „Stare Centrum”.

Stan istniejący środowiska przyrodniczego został scharakteryzowany poprzez opis takich elementów jak: powietrze, wody powierzchniowe, wody podziemne, fauna, flora, formy ochrony przyrody, powiązania przyrodnicze, budowa geologiczna i rzeźba terenu, gleby, klimat akustyczny i promieniowanie elektromagnetyczne, klimat, walory krajobrazowe, istniejące zagrożenia dla stanu i funkcjonowania środowiska oraz problemy ochrony środowiska.

W niniejszej prognozie dokonano analizy wieloczynnikowej wpływu ustaleń planu miejscowego na środowisko, z uwzględnieniem takich elementów środowiska, jak: ludzie, fauna i flora, rzeźba terenu, środowisko wodno – gruntowe, atmosfera i klimat akustyczny, krajobraz.

W Prognozie znalazły się również informacje nt. zakresu powierzchniowego i przedmiotowego prognozy, metodyki, materiałów wejściowych, celów ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym z punktu widzenia niniejszego opracowania oraz sposoby, w jakich zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu, propozycji dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu, informacji o możliwym oddziaływaniu na środowisko oraz oddziaływaniu na obszary sieci Natura 2000, potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień planu, ustaleń projektu planu zagospodarowania przestrzennego istotne z punktu tu widzenia niniejszego opracowania.

Słowa kluczowe: prognoza, plan miejscowy, ustalenia, środowisko, wpływ